

A Zselicség

„Nem az erdő van Somogyban,
hanem Somogy van az erdőben”

A Zselicség a Dél-Dunántúl egyik sajátos tájegysége, amely az erdészeti tájbeosztás esetében is önálló tájként (53.) szerepel. A Kapos-völgyéből meredek lejtőkkel emelkedő dombság nyugaton Belső-Somoggyal, keleten a Völgyességgel és a Baranyai-hegyháttal határos, délen pedig a tágabb értelemben vett Drávamenti-síkságra hanyatlik.

Területe mintegy 115 ezer hektár, tengerszint feletti magassága többnyire 140–300 méter között változik, legmagasabb pontja a Kapos és a Dráva vízválasztóján 358 méter magasságra emelkedő Hollófészek. Ezt a környezete fölé magasodó terjedelmes pannon tábladarabot észak-dél irányú törésvonalakhoz igazodott völgyek és köztes hátaik tagolják. A területet elsősorban lösz fedi, amely a táj nyugati részén agyagosodott, s így jó víztartó képességű.

A keleti részen inkább típusos lösz találunk, amelynek víztartó képessége már nem annyira kedvező. Az eróziós lejtőkön néhol a pannon agyag is előbukkan.

A táj vízfolyásai a meglehetősen hullámosan futó nyugat-kelet irányú vízválasztótól északra a Kaposba torkollnak (*Bárdi-patak, Berki-patak, Zselic-patak, Surján-patak, Baranya-csatorna*), míg délre a Drávába tartó Fekete-víz forráságai hálózák be (*Gyöngyös, Almás-patak, Bükkösdi-víz*).

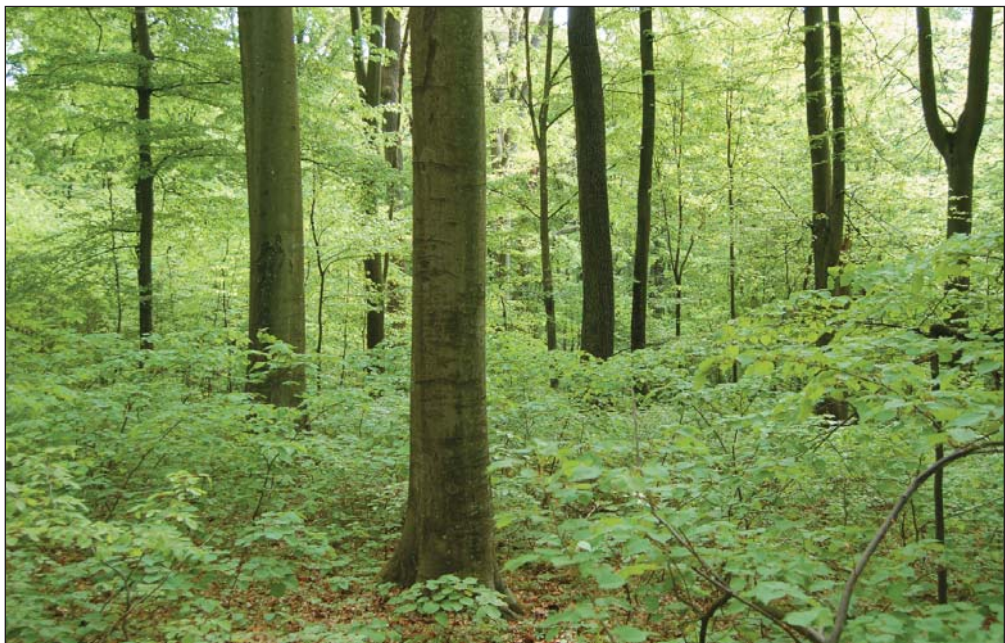
Éghajlata mérsékelt meleg-mérsékelt nedves, az évi középhőmérséklet 10,4 °C, a tenyészidőszaké pedig 16,9 °C. A tájban nyugatról kelet felé haladva a csapadék mennyisége csökken, amíg a Nyugat-Zselichen 712 mm az évi csapadék átlagos mennyisége, a Kelet-Zselicben már csak 684 mm. Ez a tendencia figyelhető meg a tenyészidőszak csapadékelátásában is, nyugaton 413 mm, keleten 397 mm az átlag. A szubmediterrán klímahatás a kettős csapadékmáximumban (június és október) is tetten érhető, a nyári csapadékmáximumból azonban a növényzet keveset tud hasznosítani, mivel gyakoriak a felhőszakadások, heves esők. A legjelentősebb eróziós károk is ebben az időszakban figyelhetők meg.

Érdekesség, hogy a hagyományos erdészeti klímaosztályozás szerint az egész tájra a gyertyános-tölgyes klíma jellemző. A nem kis kiterjedésű bükkösök létét az augusztusi csapadéktöbblettel és a jó víztartó képességű agyagosodott lösszel lehet magyarázni. E tény azonban arra is rávilágít, hogy az itteni bükkösök klímaváltozás iránti érzékenysége jelentős mértékű.

A genetikai talajtípusok közül az agyagbemosódásos barna erdőtalajok uralkodnak, a terület kétharmadán lelhetők fel, s a legeredményesebb állományokat tartják el. A Ramann-féle barna erdőtalajok (barnaföld) a Zselicség egynegyedén találhatók, míg a fennmaradó részt egyéb talajtípusok teszik ki. A lösz alapkőzet miatt a 96%-ban vályogos szövetű talajok javarészt többletvízhatástól függetlenek, a lejtőlábakon kevés szivárgóvíz, a

völgyekben időszakos és állandó vízhatás is megfigyelhető, de a többletvízhatásnak kitett részek aránya csak 5% körüli.

Az alapkőzet sajátosságai, az ebből fakadó vízháztartás-viszonyok, továbbá a nyugat-kelet irányú klímagradiens megmagyarázza a megmaradt természet szerű erdők típusát és arányát is. A 37%-os erdőszültségi terület legjellemzőbb erdőtársulásai a bükkösök és a gyertyános-kocsánytalan tölgyesek. Előbbiek inkább a nyugati részre jellemzőek, s a faállománnyal borított terület csaknem 15%-át teszik ki, utóbbiak inkább a keleti részt uralják. A szélesebb völgytalpakon gyertyános-kocsányos tölgyesek is megfigyelhetők, amelyek főként az előző két típussal érintkeznek. A keleti részen már számottevő a cseres-kocsánytalan tölgyesek aránya is, viszont a patakokat kísérő égerlige-





Szűrös csodabogyó

tek mindenütt ritkák, szétszabdaltak és kis kiterjedésűek.

A völgyek talpán ma inkább a szántóföldek, vadföldek, halastórendszerek és a csatornává mélyített medrek körüli jellegtelen növényzeti típusok uralkodnak. A kultúrállományok közül a faállománnyal borított terület csaknem egynegyedét kitevő akácok leginkább a domblábakon, a korábbi szőlőterületeken, elszórt települések helyén, az erodáltabb részekben találhatók, a fenyvesek részaránya nem éri el az 5%-ot. A korábbi erdőirtások nyomán sok másodlagos gyepterület található a Zselicségben, melyeken a kaszálás és a legeltetés megszűnése miatt cserjésedés, erdősödés figyelhető meg, ami a táj jó regenerációs potenciálját jelzi.

A korábbi térképek alapján az I. katonai felmérés (1784) idején a Zselic erdősültsége még 56% volt, ami az 1895. évi felmérés idején 26%-ra csökkent. Ennek oka nemcsak a jobbágyfelszabadítással és az ezzel kapcsolatos erdőirtásokkal magyarázható, ha nem többek között azzal, hogy az Eszterházyak a felvett 6 millió holland forintnyit Rotschild-kölcsön törlesztésére és kamatainak fedezésére bérbe adták itteni birtokukat, s a bérlő hűtlenül bánt szerzeményével.

Az állományalkotó fajok mellett a táj karakterisztikus

eleme az ezüst hárs, amelynek szélben kifordult levelei messziről elárulják jelenlétét. E faj lelkes pártfogója a Ropolyban született *Haracsi Lajos* erdősz-professzor volt. Több cikkében föl hívta a figyelmet erre az erdőművelési szempontból nem elhanyagolható, de nehezen kezelhető hársfajra. Az ezüst hárs korábban is nagy szerepet játszott az itteni állományokban, fontos méhlegelő volt, amelynek bizonyítéka a márcadó (mézsöradó). Ez egyébként helységnévvé is vált (Márcadópuszt). Meg kell még említeni az erdeifenyőt is, amely a leírások szerint a 18-19. században jelentősebb területtel rendelkezett. A leírásokon kívül ezt az is igazolja, hogy a lakosság egy része zsindelykészítésből, fenyőszurok-égetésből és kalamáscsikésből élt. E faj őshonossága sokáig vita tárgyát képezte, a bizonyítékok között egy régi zselici csárda gerendái is szerepeltek, amíg egy korábban Máramarosban szolgált kolléga meg nem mutatta a tutajbekötés vágatait rajtuk. Egyébként a pionír erdeifenyő őshonossága a szélsőséges termőhelyek hiánya, az erős versengő képességű állományalkotó fajok (bükk, gyertyán, tölgyek) dominanciája miatt elvethető.

Az üde lombos erdők jellemző elemei csodabogyófajaink is, a szűrös csodabogyó (*Ruscus aculeatus*) sereges megjelenésével, nagyobb termetével könnyeb-

ben szemünk elé akad, míg az arasznyira növő lónyelvű csodabogyó (*Ruscus hypoglossum*) csak ritkán találunk. Érdekeséggéppen megemlítendő, hogy az 1960-as években az Erdei Termék Vállalat még tonnaszámba gyűjtette a szűrös csodabogyót e tájon is, amit aztán főként koszorúkészítőknek értékesítettek. Ma már mindkét faj védelmet élvez. Az üde lombos erdők aspektusának legszebb, s legféltettebb dísz a kakasmandikó (*Erythronium dens-canis*), visszatört szirmaival az itt szintén előforduló, de nyár végén virágzó ciklámen (*Cyclamen purpurascens*) utánozza.



További jellemző faj még a sokfelé előforduló tavaszi lednek délvidéki testvére, a tarka lednek (*Lathyrus venetus*) és a szintén balkáni elterjedésű, sárgásbarna virágú zalai bükköny (*Vicia oroboides*). A cseres-tölgyesek érdekesebb növényfajai közül a lián természetű pirítógyökér (*Tamus communis*) kell megemlíteni, húsos föld alatti „répája” a vaddisznók kedvenc csemegéje. További különlegesség még a szamócára emlékeztető kisvirágú pimpó (*Potentilla micrantha*) és a félbeszárnalt levelű kispárlófű (*Arenaria agrimonoides*).

A Zselicség összefüggő erdőtömbjében ma elenyésző a fényszennyezés, ezért is működhet itt hazánk egyik csillagoségbarkája. De ne feledjük, hogy ezt a tájra jellemző elnéptelenedésnek köszönhetjük, amelynek eredményeként több apró település (pl. *Goricza, Kán, Gyűrűfű, Korpád, Szabás, Némethukafa, Nagytótváros, Kistótváros, Márcadó, Ropoly*) ma már csak nevében él, s helyét legfeljebb néhány elvadult gyümölcsfa, jegenyenyár és a fehér akác felferődése jelzi.

Dr. Bartha Dénes

Képek: **Detrich Miklós,**
Korda Márton



Pirítógyökér

Vándorgyűlések Kaposváron — 1960, 1993

Visszatekintés a múltba

A közelmúltban megrendezett kaposvári vándorgyűlést megelőzően két alkalommal — 1960-ban és 1993-ban — érte a somogyiakat az a megtiszteltetés, hogy vendégül láthatták az erdészszakma képviselőit. Talán nem érdektelen feleleveníteni a sok évtizeddel ezelőtt történeteket.

1960

Az Országos Erdészeti Egyesület azévi vándorgyűlését 1960. július 2-3-án Kaposváron, a Középsomogyi Állami Erdőgazdaság területén tartotta. A vándorgyűlés napirendjének középpontjában a Középsomogyi Állami Erdőgazdaság második öt éves tervre vonatkozó fakitermelési tervének a megvitatása állt.

A találkozó programja reggel fél kilenckor, a kaposvári Béke Szálló (jelenleg Hotel Dorotya) nagytermében *Németh Vilmosnak*, a helyi csoport elnökének – aki egyben a rendező cég igazgatója volt – az üdvözlő szavaival indult. Köszöntötte a vándorgyűlést 341 regisztrált résztvevőjét, a különböző állami és társadalmi szervek képviselőit, közöttük *dr. Balassa Gyula* miniszterhelyettest, az Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetőjét, *Tobak Istvánt*, a Somogy megyei Pártbizottság képviselőjét, *Péter Oszkárt*, a MEDOSZ központi bizottságának és *Gulyás Imrét*, a megyebizottság képviselőjét, valamint az Egyesület elnökségét. Később megjelent az ülésen *Hevesi János*, a megyei pártbizottság másodtitkára, *Sziksai János* járási párttitkár és *dr. László István*, a Megyei Tanács VB elnöke is.

Madas András, az OEE elnöke megnyitó beszédében elhangzott a vándorgyűlés jelmondata: *Adjunk évről évre több, jobb és olcsóbb fát a népgazdaságnak!* A megnyitót követően kiosztották az 1960. évi Bedő Albert-díjakat. A kitüntetettek között helyi kolléga nem volt...

A továbbiakban szakmai előadások következtek a Középsomogyi Állami Erdőgazdaság második öt éves tervére vonatkozó fakitermelési tervhez kapcsolóan.

Marton Tibor főmérnök: A Középsomogyi Állami Erdőgazdaság jelenlegi helyzete és a második öt éves tervvel kapcsolatos célkitűzései. *Sümegh Nándor*, az OEF kaposvári erdőrendezőségének vezetője: A Középsomogyi Állami Erdőgazdaság második öt éves fakitermelési tervének üzemtervi vonatkozásai. *Radics László* fahasználati csoportvezető: A Középsomogyi Állami Erdőgazdaság második öt éves fakitermelési és fagyártmány-termelési terve. *Vajda Sándor* erdőművelési csoportvezető: A Középsomogyi Állami Erdőgazdaság második öt éves fakitermelési tervének erdőművelési vonatkozásai. *Szilágyi József* műszaki csoportvezető: A Középsomogyi Állami Erdőgazdaság erdőfeltárási terve a második öt éves terv időszakára.

Ebéd után hozzászólások hangzottak el, majd a vándorgyűlés első napja a Béke Szálló nagytermében közös vacsorával és ismerkedési esttel zárult.

Másnap a résztvevők a Zselicségben szervezett tanulmányúton vettek részt. Ismerkedtek a zselici erdeifenyő természetes felújításával, meglátogattak egy magról kelt, tizenöt év körüli hársas-gyertyánost, egy bükkös-tölgyes tisztított fiata-

lost, növedékfokozó gyérítést egy középkorú bükkállományban, végül egy felújítóvágást. A terepi program zárásaként stabilizált burkolatú erdei makadámút építésének mintaszakaszait és egy burkolat nélküli gyűjtőút kialakítását nézték meg.

Az erdőből kiérve, a ropolyi vadászház előtti tisztáson hatalmas sátor fogadta a vándorgyűlés résztvevőit. Az ott elfogyasztott ebéddel fejeződött be az egyesület 1960. évi vándorgyűlése.

1993

A második somogyi vándorgyűlést 1993. augusztus 6-7-én rendezte meg az egyesület, a Somogyi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság vendégeként. A rendezők már a hivatalos megnyitó előtti napra is szerveztek programot: a korán érkezők számára *Leitner Sándor* festőművész munkáiból nyílt kiállítás, majd ezt követően rövid belvárosi séta keretében mutaták be városunkat.

A hivatalos megnyitón – amelyet 6-án délelőtt a kardosfai vadászház előtt rendeztek – 462 regisztrált résztvevő volt jelen. A SEFAG vezetőjeként *Bóna József* – aki ekkor vállalati biztosként irányította a cégnél zajló átalakítási folyamatot – köszöntötte a megjelenteket. *Schmotzer András*, az OEE elnöke nyitotta meg a vándorgyűlést, melynek jelmondatául *Leibundgut* svájci professzor gondolatát választották: *„Emberi kultúránk az erdő irtásával kezdődött, és csak az erdő megvédésével maradhat fenn”*. A megnyitó végén emléktá-



Schmotzer András, az OEE elnökének megnyitó beszéde



Bóna József a SEFAG vezetőjeként üdvözlí a Vándorgyűlést

lát avattak a helyhez ezer szállal kötődött erdészprofesszor, *Haracsi Lajos* tiszteletére. A vadászház falán elhelyezett emléktáblát a professzor leánya, *Haracsi Lenke* és dédunokája *Balogh Zoltán* leplezte le.

Az első szakmai program – *dr. Göndöcz Gyula* erdészeti igazgató kalauzolásával – a zselici ezüsthársas megtekintése volt, amit a ropolyi vadászház előtti ebéd követetett. Közben megnézheték az út menti réten kiállított legújabb fejlesztésű erdészeti gépeket.

A buszkaraván délután a második terepi program helyszíné, Nagykorpad irányába indult. A somogyi homokvidék erdőművelési gondjairól *Horváth József*, a Lábodi Erdészet igazgatója tájékoztatót, majd *Szántó Gábor*, a Kaposvári Erdőfelügyelőség igazgatója a megye erdeinek főbb adatait, gazdasági súlyát, környezet- és természetvédelmi helyzetét ismertette.

A közgyűlést 7-én, a Pannon Agrártudományi Egyetem (ma Kaposvári Egyetem) aulájában tartották. A politika érdeklődését valószínűleg a közelgő választások is befolyásolták – sok jelentős személyiség vett részt a rendezvényen: *dr. Szabó János* földművelésügyi miniszter, *dr. Várbelyi András*, a Miniszterelnöki Hivatal sajtófőnöke (aki az ekkor már betegeskedő *Antall József* kormányfő helyett, annak „helynökeként” volt jelen), *dr. Tarján Lászlóné* (egykori SEFAG-os kollégánk), a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium államtitkára, *Dauner Márton*, az Erdészeti Hivatal elnöke, *Szabados János*, az ÁV Rt. portfólió igazgatója, valamint a „hazai” vezetők: *dr. Gyenesi István*, a Megyei Önkormányzat elnöke és *Szabados Péter*, Kaposvár polgármestere. Jelentős volt a külföldi érdeklődés is – hat külföldi erdészegyesület képviselői tisztelték meg a rendezvényt.

Levélben köszöntötte a résztvevőket *dr. Antall József* miniszterelnök is: *Szívből köszöntöm az Erdész Vándorgyűlést, egy jeles szakma jeles képviselőit, és általuk az ágazatban dolgozó munkatársakat... Rendkívüli feladat egy pénzben szinte fel sem becsülhető értékkel, az erdővel gazdálkodni, benne naponta dolgozni, fennmaradásáért, jövőjéért munkálkodni. Az erdészek eleget tudnak tenni e feladatnak. Szaktudásuk és hitük, bagyománytiszteltük és az új iránti fogékonyságuk összhangja teremtette meg azt a sajátságos szakmai önértéket, amely nehéz évtizedekben is képes volt értékek megőrzésére, gondozására, fejlesztésére. A Vándorgyűlésnek eredményes munkát, Önöknek hitet és értelmes célokat kívánok.*

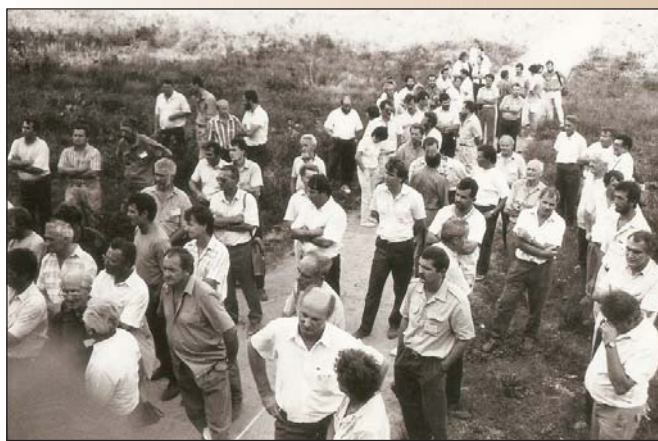
Az előző somogyi vándorgyűléssel ellentétben, ekkor helyiek is voltak a kitüntetettek között. *Bedő Albert*-emlékérem kitüntetésben részesült *Szilágyi József* nyugalmazott műszaki osztályvezető, valamint *Szántó Gábor*, a Kaposvári Erdőfelügyelőség igazgatója, és *Kaán Károly*-emlékérmeket vehetett át *Wéber József*, a Zselici Erdészet kerületvezető erdésze.

1960 és 1993

Érdekes dolog a két – egymástól időben 33 év távolságra lévő – rendezvény összehasonlítása. Az első kiemelt témája – a politika akkori elvárásának megfelelően – az volt, hogy a tervgazdálkodás keretei között minél több és olcsóbb fát kell adni a népgazdaságnak. A második vándorgyűlés alaphangját már a rendszerváltás határozta meg. (Megjegyzés: 1993 februárjában rendezték az I. Országos Erdész Gyűlést, mely az átalakuló erdőtulajdoni viszonyok közötti erdőgazdálkodás jövőjével foglalkozott. A másik „pikáns” téma, hogy – bár akkor még nem tudtuk – cégünk akkor már részvénytársaság volt. Noha csak december elsején jelentették be az Rt.-vé alakulást, az június 30-i, visszamenőleges hatállyal lépett életbe.) Az előadásokban és a felszólalásokban egyaránt visszavisszatérő téma volt az állami erdőtulajdonok jövője.

Néhány gondolat a rendezőkről. Az 1960-as vándorgyűlés motorja a nem sokkal előtte Kecskemétről Kaposvárra helyezett *Marton Tibor* főmérnök volt – rossz nyelvek szerint aktivitását egyfajta bizonyítási vágy vezérelte. Szükség is volt az aktivitására, mivel az igazgató nem volt túlságosan lelkes – nyűgnek tekintette a rendezvényt.

Szinte mindent öntevékenyen kellett ekkoriban megoldani. A vendégeket a Süketnéma Intézetben és a cukorgyár munkásszállásán – meglehetősen tábori körülmények között szállásolták el. A központ fiatal munkatársai, erdőmérnökök, adminisztratív dolgozók töltötték a szalmazsákokat. A második napi ebéd is az öntevékenység jegyében zajlott. Erdészek, munkatársak – közöttük több erdészvezető is – kavarták a kondérokot, szolgálták fel az ebédet.



Terepi program Nagykorpadon

A '93-as rendezvényt már több külső közreműködő cég is segítette, de ez nem jelentette azt, hogy könnyű dolga volt a rendezőknek. Más viszonyok, más körülmények és más elvárások között kellett helytállnia a *Pintér Ottó* által irányított rendezőgárdának. És ezt a rendezvényt – ellentétben a korábbi vándorgyűléssel – teljes mellszélességgel támogatta a cég vezetője is. A sikeres helytállást bizonyította számtalan bel- és külföldről érkezett levél, amelyekben a résztvevők köszönetet mondtak a vendéglátásért és a tartalmas programokért.

Detrich Miklós

Az OEE 146. Vándorgyűlése

Ünnepélyes megnyitó



Balról: Dr. Bitay Márton, Szita Károly, Dr. Semjén Zsolt, Zambó Péter, Barkóczi István és Szabó Ferenc

Idén az Országos Erdészeti Egyesület 146. Vándorgyűlésének hazánk egyik leg-erdősültebb megyéje, Somogy és a somogyi állami erdőket kezelő SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. volt a házigazdája.

A kétnapos rendezvényre több mint 700 résztvevő érkezett az egész országból, valamint Erdélyből és a Felvidékről. A magyar erdész szakembereket vendégül látó állami erdészeti társaság „értéktérítő erdőgazdálkodás” mottóval hirdette meg gazdag tartalmú programjait, melynek Kaposvár városa és a Zselicség adott helyszínt. A nagy érdeklődésre számot tartó hat szakmai program betekintést engedett az erdőterületek kezelésének aktuális kérdéseibe, az erdő turisztikai működésébe, a helyben létesült jelentős ökoturisztikai infrastruktúra üzemeltetésének gyakorlatába.

A június 26-i ünnepélyes megnyitóra a Kaposvári Egyetem központi terén került sor, ahol a vadászkiállítás felzengülő hangja után, *Lomniczi Gergely*, az OEE főtitkára köszöntötte a megjelenteket.

Az egybesereglett magyar erdészeket és vendégeket elsőként az Egyesület elnöke, *Zambó Péter* üdvözölte, a következő szavakkal.

„Tisztelt Miniszterelnök-helyettes Úr! Államtitkár Úr! Elnök Úr! Vezérigazgató Úr! Tisztelt Tagtársak és Vendégeink!

Nagy tisztelettel köszöntöm az Országos Erdészeti Egyesület minden tagját, és meghívott vendégeinket Egyesületünk 146. Vándorgyűlésén! A vándorgyűlések sorában 1960 és 1993 után, a harmadik alkalommal élvezhetjük Kaposvár és a somogyi kollégák vendégszeretetét. A résztvevők között külön tisztelettel köszöntöm a nyugdíjas kollégákat, akik részvételét minden eszközzel támogatja az Egyesület. Köszöntöm az Év Erdésze Verseny résztvevőit, és az örvendetesen egyre nagyobb számban jelen lévő erdésztechnikus kollégákat. Megkülönböztetett tisztelettel üdvözlöm a határon túlról, Erdélyből és a Felvidékről érkezett erdészeket, köztük *Tamás Sándor*, Kovászna megyei elnök urat.

Az idei vándorgyűlésen már kicsit előre is tekintünk, készülve Egyesületünk jövőre esedékes, 150 éves évfordulójára. Kevés szervezetnek adatik meg ilyen évfordulót ünnepelni. Egy ilyen jubileumra már a készülődés is ünnepélyes. Méltó helyszín és alkalom ehhez a mostani, kaposvári vándorgyűlés. Azon dolgozunk, hogy jövőre egy minden tekintetben megerősödött Egyesület ünnepelhesen, és az évfordulót egy különleges helyszínen, Erdélyben szervezett Vándorgyűléssel tegyük majd emlékezetessé.

Végezetül egy fontos témára, a fenntarthatóság kérdéskörére hívom fel a figyelmet. Az Országos Erdészeti Egyesület a magyar erdészek nevében a mostani vándorgyűléssel csatlakozik *Áder János* köztársasági elnök fenntarthatósági kezdeményezéséhez. Arra kérünk minden erdőt szerető embert, hogy az Élő Bolygónk honlapon keresztül aláírásukkal hívják fel a világ vezetőinek figyelmét a környezeti fenntarthatóság fontosságára. Tesszük ezt azért, mert erdészként a napi munkánk során érezzük a jövő generációk érdekeit figyelembe vevő gazdálkodás felelősségét.

Jó és hasznos időtöltést kívánok mindannyiuknak a mai és holnapi programokhoz. Köszönöm a házigazda erdőgazdaság szervező munkáját. Töltsük együtt ezt a két napot az Egyesület alapértékei, a SZAKÉRTELEM – ERKÖLCÉS – ÖSSZETARTOZÁS jegyében! Jó szerencsét! Üdv az erdészeknek!”

Az elnöki ünnepélyes megnyitó után a kaposvári vándorgyűlést rendező erdőgazdaság képviselőjében, *Barkóczi István* vezérigazgató lépett a mikrofon elé.

„Tisztelt Miniszterelnök helyettes Úr, Tisztelt Államtitkár Úr, Polgármester Úr, Elnök Úr, Kedves Vendégeink, Kedves Kollégák! A SEFAG Zrt. valamennyi dolgozója nevében őszinte tisztelettel és erdész barátsággal köszöntöm az Országos Erdészeti Egyesület 146. Vándorgyűlésének résztvevőit 22 év után ismét Somogyban!

Súlyt ad rendezvényünknek az, hogy *dr. Semjén Zsolt* miniszterelnök-helyettes úr – szakmánk őszinte tisztelője és pártfogója – és *Dr. Bitay Márton* Örs államtitkár úr, mint az állami erdőgazdaságok tulajdonosi képviselője személyesen vesz részt megnyitónkon. Köszönöm, hogy jelenlétükkel megtiszteltek bennünket!

Munkatársaimmal örömmel fogadtuk el Zambó Péter elnök úr megtisztelő felkérését, hogy 2015-ben mi rendezzük e neves szakmai eseményt. Mottóul az „értéktérítő erdőgazdálkodás”-t választottuk. Programjaink során ennek megfelelő eredményeinkből és Somogy, Kaposvár sokszínűségéből, kultúrájából is szeretnénk ízelítőt adni. Fontosnak tartottuk, hogy magán-erdőgazdálkodás is kapjon bemutatkozási lehetőséget. Külön öröm számunkra,

hogyan a Kaposvári Egyetem bázisán szervezhettük meg rendezvényünket, hisz cégünk és az egyetem kapcsolata interaktív, együttműködő és egymást segítő, így fontosnak tartottuk, hogy szakmai programmal ízelítőt adjunk tevékenységükből.

Tudom, a vándorgyűlés nemcsak szakmáról, hanem a találkozás öröméről és az összetartozásról is kell, hogy szóljon – ezért is készültünk nagy izgalommal arra, hogy az itt töltött másfél nap valamennyi résztvevő számára tartalmas és emlékezetes legyen. Ehhez kívánok a 146. Vándorgyűlés résztvevőinek szép napot! Jó szerencsét! Üdv az erdészeknek!”

A somogyi házigazdák üdvözlő szavai után *dr. Semjén Zsolt* miniszterelnök-helyettes köszöntötte a magyar erdészeket.

„Tisztelt Vándorgyűlés, Államtitkár úr, Polgármester úr, Kedves Erdész Barátaink! Szívesen mondtam igent Zambó Péter elnök úr felkérésére, örömmel állok ismét a magyar erdészek nyilvánossága elé. Legutóbb két esztendeje ünnepeltem Önökkel együtt, a tatai Öreg-tó partján. Előtte is, azóta is sokszor adatott alkalom erdészekkel találkozni, ilyenkor mindig barátok közt érezhettem magam.

Most Somogyba, az erdők országába jöttünk, a Balatontól a Drávaig nyúló vármegyébe.

Akármerre nézünk, a tájkép meghatározója mindenütt az erdő. A tölgyesek, égeresek, ezüsthársas bükkösök, és bennük a hírneves vadállomány – mind a somogyi erdész-vadász generációk szaktudását dicsérik.

Szeretettel köszöntöm a megye, Kaposvár város, az egyetem, a Földművelésügyi Minisztérium, a Nemzeti Agrárkamara tisztelt képviselőit! És külön köszöntöm kedves házigazdáinkat, az Or-

szágos Erdészeti Egyesületet, Európa legrégebbi erdész civil szervezetét, Zambó Péter elnök urat, a SEFAG Zrt.-t, a térség meghatározó erdőgazdaságát és vadgazdálkodóját, házigazdáinkat, Barkóczi István vezérigazgató urat!

Személy szerint családi gyökerek is kötnek Somogyországhoz, ehhez a vidékhez. Egész apai családom idevaló. Mondhatom hát, hogy hazajöttem – polgármester úr jelentem itthon vagyok Somogyországban!

Szívemnek különösen kedves a rendezvényük mottója: *„Értéktelermítő erdőgazdálkodás!”* Azt gondolom, számos értelemben összekapcsol Önökkel az egyik sajátos küldetése is. A magyar vadászok érdekképviselőjének elnökeként is üdvözölhetem Önöket, Magyarország legnagyobb vadgazdálkodó szervezetét.

Somogyország az erdészeti és vadászati kultúra fellelőjére. Kiváló helyen vagyunk, hogy közösen számot vessünk a múlttal és a jövőbe tekintsünk! Nemzetpolitikusként pontosan tudom, hogy az erdészszakma és az Egyesület történelme során bizonyította töretlen hazaszeretetét, erősítette a magyarság szövetét. Selmechtől Sopronig, a Fővárostól Kőrösmezőig, az erdészek emelt fővel képviselték a nemzeti eszmét akkor is, amikor gyakran betörték a fejét annak, aki fel merte emelni. Mindenki elé példaként állíthatjuk hagyományainkat, szerepünket, amellyel átszőttük a Kárpát-medencét.

A jelmondatuk: *„Szakértelem – Erdőkölcs – Összetartozás!”* – Mi mondhat többet ennél?

„Szakértelem!”

Ismerem az erdészek teljesítményét az erdővel való gyarapításában, a természetvédelemben, a munkahelyteremtés-

ben, a turisztikai fejlesztésekben, a magyar vidék életminőségének a javításában. Az „erdőkölcsi” szakmák harmóniáját a legfontosabb ágazati szabályozók megújításával kell garantálnunk. Az OEE kiemelt szerepre hivatott, úgy az erdő-, mint a vadászati és a természetvédelmi törvény korszerűsítésében – azért, hogy ezek egymással fogalmaikban, szemléletükben, tartalmukban összehangolt jogszabályok lehessenek. A Vadászati Védegylet és a Vadászkamara összefoglalásával, napokon belül lezárul az új vadászati törvény koncepciótervezete, társadalmi egyeztetése, ami a tájegységi szemléletű vadgazdálkodás alapjait fekteti le. Emellett, műhelymunka folyik az erdőtörvény újraalkotásáról és szakértői vizsgálatok alatt áll a természetvédelmi törvény felfrissítése is.

A jogalkotás során a magyar Kormány támaszkodik az Egyesület javaslataira, és a kérésre korábban, Önök által elkészített erdőstratégia szempontjaira is, amit ezúton köszönök Elnök úrnak is.

„Erdőkölcs. Összetartozás!”

Történelmi súlyuk egyik mércéje a közösen megélt, szaklapjukban dokumentált 150 évük.

Örömmel értesültem, hogy jövőre a Székelyföldön tervezik megünnepelni az OEE másfél évszázados jubileumát. Mozgósító és összekovácsoló erejű program lesz ez! Gratulálok az ötletadóknak és bátorítom a szervezőket! Hiszen nemzetpolitikáinknak, már csak súlya alapján is, sarokköve Erdély. Ezek csak erősítenek abban, hogy a rendelkezéseimre álló eszközökkel segítsem vándorgyűlésük méltó megvalósítását most is és Székelyföldön is. Elnök úr, erre vonatkozó javaslatait külön is köszönöm!

Utolérhetően erényűk az irigylet belső kohézió, amivel képesek az erdészegységet minden erővel szemben megtartani. Egyedien szép példája ennek az elődök megbecsülése – benne az a munkálkodás, amivel nekifogtak a Sopron-Hermesi erdész idősotthon megalapításának. Nagyra értékelem az erdészek szerepvállalását a magyar vadászat és vadászati kultúra becsületének helyreállításában, az ágazati szervezetek megállapodásainak elősegítésében, közös fejlesztéseinkben, programjainknak a szervezésében. Továbbra is, minden területen számítok gyakorlatias együttműködésükre – a társadalmi kapcsolataink erősítésétől, a felesleges bürokráciát lebontó kormányzati törekvésekig. Az 1971-es világkiállítás 50. évfordulóján ismét hazánkba hívjuk a világ vadászait és természetbarátaikat. Az erdőgazdaságoknak és az erde-



szeknek ebben is fontos, mondhatnám meghatározó szerepük lesz!

Kedves Erdész Barátaim! 2016-ban Önök egy másik jubileumot is ünnepelni fognak: a tagjaik és támogatóik pénzéből épített, Alkotmány utcai székházuk felavatásának 130. évfordulóját. Az épület a magyar erdőgazdálkodás szellemi irányításának fellelője volt egy olyan korban, amikor az erdészet tekintélyt szerzett és valódi tényezővé vált. Ismerem azt a tiszteletre méltó és nem lankadó erőfeszítést, amit e 1949-ben lefoglalt és államosított ingatlan ismételt birtokba vételéért folytat az Országos Erdészeti Egyesület. Ez a törekvésük, noha nem könnyű, korántsem reménytelen! *Varga Mihály* miniszter úrral konzultáltam és meg fogjuk találni a méltányos konstrukciót, ami mind a minisztérium lehetőségeit, mind pedig az Erdészeti Egyesület szempontjait érvényesíti.

Nemzeti programunk a vidék felvirágoztatása, a természettel való, értékteljesítő gazdálkodás. Az erdésztszadalom szakmai ismereteivel, hagyományrendszerével, elhivatottságával, a Kárpát-medencét behálózó kapcsolataival sokat tehet, és sokat tesz a nemzetstratégiai céljaink megvalósításáért. Segíteni fogom, hogy a munkájukhoz szükséges támogatást megkapják, és értékükhöz méltó elismerésben részesüljenek.

Engedjék, meg hogy mindezt *Fekete István* nagyszerű gondolataival foglaljam össze:

„Kerestem az utat, a patakot, a nádat, a cserszagú erdőt..., és közben – megtaláltam a Hazámat.”

Jó Szerencsét! Üdv az erdésznek!”

Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes ünnepi beszéde után *dr. Bitay Márton* Örs államtitkár fordult a hallgatósághoz, akinek köszöntő szavaiból az alábbiakban idézünk fel néhány gondolatot.

„Tisztelt Miniszterelnök-helyettes Úr, Polgármester Úr, Elnök Urak, Vezérigazgató Urak, Kabinetfőnök Asszony, Kedves kárpát-medencei Erdész kollégák, Hölgyeim és Uraim! Az Országos Erdészeti Egyesület 1866 óta immáron a 146. vándorgyűlést szervezi. Megpróbáltam utánajárni annak, hogy van-e Európában még egy olyan sorozat, amely 146 vándorgyűlést vagy 146 közös élményt jelent, de jelenleg ilyen nem lelhető fel sehol sem. Így ezúton is sok szeretettel gratulálok az Országos Erdészeti Egyesületnek ehhez a kiemelkedő rendezvénysorozathoz!

A sorozat nem véletlenül tudott 146 epizódot megélni. Egy összetartó és egy

összezáró csapatról beszélünk, az erdésztszadalomról. Akik nyilvánvalóan, ahogy a Vándorgyűlés is, mindennapi munkájukban hosszú távra, több évtizedre terveznek. Külön öröm számomra, hogy 2014 nyara óta ennek a csapatnak én is a részese lehetek.

Nem véletlen, hogy ez az Egyesület ilyen hosszú életet, ennyi évet megélt. A tradíció tartja össze. A tradíció a firmák, a balekok és egyéb egyetemi és szakmai barátok között. A tradíció pedig nem szakadt meg azzal, hogy az első világháborút lezáró – lassan száz éve történt – trianoni békediktátummal Magyarország erdeinek 83%-a idegen kéz-

a politikai is egyetért a változások szükségességében. Ezt mutatja a miniszterelnök-helyettes úr jelenléte is, és ha jól figyeltek, a szavai is.

Nagyon fontos, hogy ne csak az állami erdőkben gondolkodjunk. Így kiemelten fontosnak tartom azt is, hogy a magán-erdőgazdálkodókkal szövetséget tudunk, szövetséget tudunk alkotni és az új jogszabályok elkészítésében kiemelt szerepet szánunk ennek a szövetségnek. Köszönet *Luzsi József* elnök úrnak is, hogy ebben támogat minket!

Ahogy a miniszterelnök-helyettes úr is megemlékezett róla, valóban új erdő- és vadgazdálkodási törvényre van szükség.



be került. Innen kellett talpra állni az erdésztszadalomnak és a magyarországi erdőknek. Az összetartás és az összetartozás nélkül ez nem valósulhatott volna meg soha.

Az erdész egység az egész Kárpát-medencére kiterjed. Vannak olyan dolgok, amelyek összetartoznak, az erdőnek sincs vége a határokon. Az erdőt is ugyanúgy művelni kell, mint minden mezőgazdasági területet, határon innen vagy túl.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! 2014 számomra is – és abban reménykedem talán az Önök számára is – egy új kezdetet, egy új lendületet jelentett azzal, hogy a Kormány 2014 nyarán az állami erdőgazdaságok tulajdonosi joggyakorlását *Fazekas Sándor* földművelési miniszterhez rendelte. Így hosszú évtizedek után megvalósult a szakma, az állami erdők tulajdonosi joggyakorlása, illetőleg a hatósági jogkörök egy kézben kezelése. Ez egy olyan történelmi pillanat, amit nem szabad elszalasztanunk. És történelmi pillanat abból a szempontból is, hogy nemcsak a szakma, de

ség. Eljárt felettük az idő. Az erdőtörvény hiányosságait mindannyian, akár a vadgazdálkodási törvény hiányosságait is mindannyian, pontosan ismerjük. Szeretném hangsúlyozni, mindenkire számítunk ennek a munkának az elvégzésében. Olyan új törvényeket kell, hogy megalkossunk, amelyek a reális természetvédelem talaján állnak, ésszerű és expeditív megoldásokat alkalmaznak az erdőgazdálkodók, a vadgazdálkodók számára. Abban reménykedünk és talán több is annál, mint remény, hogy ezek a törvények, a normaszövegek őszre elkészülnek és még az idei évben a parlament plénuma elé kerülhetnek. Ha pedig így lesz, akkor tovább tud élni az a tradíció, ami összeköt minket, ami összeköti ezt a szakmát. Ehhez a tradícióhoz és ezekhez a barátságokhoz kívánok jó szerencsét, Üdv az erdésznek!”

Az ünnepélyes megnyitó köszöntőinek sorát a vándorgyűlésnek helyet adó város, Kaposvár polgármesterének, *Szita Károlynak* a beszéde zárta le.

Nagy László

Szakmai programok, terepi bemutatók

A 146. Vándorgyűlés kaposvári ünnepélyes megnyitása után a résztvevők elindultak a választott szakmai programok helyszíneire. A rendezők hat — plusz egy különleges éjszakai csillagles — programlehetőséget állítottak össze, melyekkel a zselici erdőgazdálkodástól, az erdőgazdaság turisztikai és közjóléti beruházásain át a méltán híres lábodi vadgazdálkodást, a zselici erdők gazdálkodástörténeti és a térség gazdag helytörténeti értékeit igyekeztek bemutatni az érdeklődő egyesületi tagtársaknak, szakembereknek.

Erdőgazdálkodás a Zselicben

A zselici erdőgazdálkodást bemutató terepi programot kísérte a legnagyobb érdeklődés. A Zselici Erdészeti területre 4 busszal több mint 200 résztvevő érkezett. A busztól alatt a program vezetői az erdőgazdaság működését mutatták be, miközben a környező erdők szépségében és a festői tájban gyönyörködhetek az utasok. A buszon már a baráti beszélgetések is kezdtek kialakulni.

A terepi programon az értékteremtő zselici erdőgazdálkodás bemutatása volt a cél, és ez a jelző nemcsak a jelenkori értékeket megbecsülő fahasználatra, hanem a jövő gazdálkodását meg alapozó sikeres felújításokra is utal.

A busztól végét és egyben a gyalogos túra kezdetét jelentő Csárdahelyen a múltat idéző élő dudaszó fogadta a vendégeket, akik ebben a kellemes környezetben rögtön a kirándulás elején különböző italokkal frissíthették magukat.

Csárdahely egyben a szakmai program első megállóhelye is volt, a kocsánytalan tölgyes állományok természetes felújításának zselici gyakorlatát mutatták be a vezetők. Meg lehetett szemlélni, hogy a vaddisznótól a földre hulló makktermést felpanelos kerítéssel és egyéb akusztikus eszközökkel védik. Az esetleges mesterséges kiegészítés mikéntjéről ugyancsak esett szó.



Ezután ténylegesen kezdetét vette a bakancsos túra. A valamikori postaúton — mely Kaposvárt kötötte össze Szigetvárral — haladva érte el a csapat a Zselici Erdészeti színt, a ropolyi erdőt. Ezen a megállóhelyen az országban egyedülálló ezüsthársas-bükkös állományok természetes felújításának a menetét tekinthették meg a résztvevők. Az üzemszerűen működő, klasszikus, nagy területű végvágások mellett az átalakító üzemmódú erdők kezeléséből is ízelítőt kaphattak az erdész kollégák. Ezen a megállón az erdészeti alkalmazott környezetkímélő fakitermelési technológiát és az apríték-alapanyag felkészítésével komplex vágástakarítást is bemutattak.

Rövid séta és frissítő után érte el a csapat a következő bemutatóhelyet. Ott a mesterséges felújítások kerültek porondra. Elsősorban a makkvetéses felújítások kiemelkedő eredményességét példázta az ötödik éves és már köldökig érő erdősisítés.

Ezután a gerincről a völgy felé haladva érte el a társaság a völgy alján futó kis patakot, melyen egy keskeny gyaloghíd ívelt át. Ott minden csapatról készült egy csoportkép, amelyet a baráti találkozón már át is vehettek.

Onnantól az út egy fenséges és értékes kocsányos tölgyes állományon vezetett keresztül. A csapat érdeklődését rendkívül felkeltette az állomány későbbi sorsa, azaz a fakitermelés és a felújítás módja. A természetes és mesterséges felújítás lehetőségeinek összehasonlítása közben élénk beszélgetés alakult ki. A csodálatos erdő hatalmas fáinak lombkoronái alatt ismertették a zselici vadgazdálkodást is.

A túraútvonalon tovább haladva mindenki megtapasztalhatta a zselici táj változatos, tagolt felszínét, mígnem a következő völgy aljára érkezve a valamikori ropolyi kisvasút nyomvonalára ért a társaság. A zselici falvak életében a kisvasutak jelentős szerepet tölthettek be az 1900-as évek elején, főként az erdei termékek szállításában és a személyszállításban.

A nyomvonalat követve a több mint 100 éves múltra visszatekintő forráshoz, a Dugás-kúthoz ért a csapat. Elnevezése az első foglalásának kialakításából ered. Akkor ugyanis dongákkal (zselici tájnyelven dugákkal) cövekeltek körbe. A forrás foglalása jelenleg kő. Vízének minősége most is kiváló, ezt kóstolással erősítettük meg.

A mintegy 4 kilométeres túra utolsó állomása a Ropolyi-tónál volt, ahol további frissítők várták az elfáradt vendégeket. Többféle rétest és szarvasgombás langallót is fogyaszthattak. A tónál került felállításra és a vándorgyűlés alkalmával felszentelésre az a harangláb, mely az elmúlt idők kiváló erdész szakembereinek állít emléket.

Svéda Gergely



Turizmus és közjólét a Zselicben



A *Turizmus és közjólét* címmel szervezett szakmai programon a Kardosfa Hotelt és a Csillagpark létesítményeit, illetve a természetes környezet megismerésével a SEFAG Zrt. komplex turisztikai és közjóléti szolgáltatási ágazatát ismerhették meg a résztvevők.

szorúját” tanár tagtársaink helyezték el az emléktábla alatt a *Silencio* kürtön megszólaltatott dallamára.

A programot választók megismerkedhettek Kardosfa történetével, a hotel külső és belső környezetével, valamint a Csillagpark legfontosabb épít-



épületében és külső környezetében is gyönyörködhetnek a „magasság bajnokai”. A vörösfenyő burkolattal elrejtett épület planetáriumában filmvetítés, a kupolában pedig a naptávcső fogadta a látogatókat. A közel egy kilométeres séta után mindenkinek jól esett az italpontokon kínált frissítő.

A látogatás végén Ropolyban csatlakoztak az első és a negyedik programra jelentkezők népes, közel 400 fős közösségéhez. A tó mellett lángos és rétes, valamint hideg italok várták a vendégeket, majd közösen felavattuk a „Zselici lélekharangot”.

A kis csoportokat vezették: *Buneváczy Győző, Nagy Mátyás, Iberpaker Gábor, Jakus László, Isó Lajos, Papp Zoltán*. Az előadók *Habettler András, Klacsán Judit, Sturm Péter, Németh Krisztián, dr. Kolláth Zoltán, Szegvári Zoltán, dr. Mosoni László, dr. Maczóné András, Éder Lilla* voltak. A programot a Kardosfa Hotel és a Csillagpark munkatársai segítették.

Merczel István



A regisztrált egyesületi tagokat és vendégeket három autóbusz szállította Kaposvárról Ropolyon keresztül Kardosfára, illetve a Csillagparkba. Utazás közben a Kaposvári Egyetemről, a SEFAG Zrt. tevékenységéről, a város történetéről, a Zselicről, Ropolyról és a program részleteiről kaptak tájékoztatást a résztvevők. A több mint 120 fő látogató hat kis csoportban, forgószínpadszerű útvonalon ismerhette meg a Kardosfa Hotelt, a csillagvizsgálót és a Zselici kilátót.

A kardosfai csoportok *Haracsi Lajos* professzor 1993-ban, az akkori vándorgyűlésen felavatott emléktáblájánál emlékeztek meg a tudósról és nagyszerű emberről. *Dr. Kárpáti László* címzetes egyetemi tanár, egykori tanítvány mutatta be Haracsi Lajos életét. *Dr. Szélesy Miklós* nyugalmazott egyetemi adjunktus személyes élményeiből válogatott a professzor színes egyéniségének felidézéshez. Az emlékezet „tölgyfalevél ko-

ményeivel, a kilátóval és a csillagvizsgáló épületével. A kilátóról a helyenként fátyolfelhős égbolt ellenére szinte egész Dél-Dunántúl látható volt. 25 méteres magasságból a csillagvizsgáló



Vadgazdálkodás és turizmus Lábodon



Igazán ígéretes program várta Belső-Somogyban a vadgazdálkodás iránt elkötelezett több mint százötven érdeklődőt *Vadgazdálkodás és turizmus Lábodon* címmel.

Az autóbuszokon vetített kisfilm képekén keresztül ismerkedhettek meg vendégeink a dicső lábodi múlttal, a világhírűvé vált studinkai hagyatékkal, *dr. Galamb Gábor* három évtizedes lábodi munkásságával, az ez idő alatt elért kiváló gím- és dämteritékekkel, valamint a közelmúlt vadgazdálkodási sikereivel és büszkén vállalható infrastrukturális fejlesztéseivel.

A program Petesmalomban kezdődött, ahol a 2012-ben felújított vadászház – immáron Studinka Természetismereti Központ –, a varázslatos, vizes élőhelyekben gazdag környezet és egy múltat idéző fotókiállítás igyekezett a látogatók tetszését elnyerni. A lábodi kezdtek a múlt század közepéhez köthetők, Petesmalom és *dr.*

Studinka László pedig bölcsője és szülőatyja az akkor életre kelt, napjainkig tartó „Lábod legendának”. A messze távol, erdők mélyén álló tóparti kis ház mára a vadászok kultikus helyévé vált, őrzi a régmúlt idők soha nem feledhető emlékét.

A petesi múltidézés után Nagysallérba érkeztünk, ahol lehetőség nyílt az alig két éve újjászületett vadászház megtekintésére. Nagysallér a hetvenes évek elején Lábod gazdálkodási köz-

pontja lett, a vadászház mellett több gazdasági épület, iroda és lóistálló található a pusztában. Az új vadászház hagyománytisztelő külső megjelenése, hangulatos közösségi terei, kényelmes szobái és borospincéje elismerést váltott ki a vadászvendégekből, turistákból és a 146. Vándorgyűlés Lábodot választott küldötteiből egyaránt. *Ács Kornél* ágazatvezető kollégánk tartalmas vadgazdálkodási összefoglalója számos gondolatot ébresztett a hallgatóságban. A tavaly épült, idén berendezett Nagysalléri Helytörténeti és Vadászati Múzeum aajtaja aznap nyílt meg először a nagyközönség előtt, így újabb rövid időutazás következett az elődök tiszteletére. A pusztából való továbbindulás előtt – a Szent Hubertusz-kápolna szomszédságában, árnyat adó öreg hársfák alatt – pedig jutott némi kis idő a kötetlen beszélgetésre is.

A lábodi program Sziágyban, az ország egyik legrégebbi erdei iskolájában fejeződött be. A meleg szívvel nyújtott vendéglátás kíséretében mindenki kedve szerint betekinthezett a patinás régi épület hangulatos „erdei iskolai” hálószobáiba vagy irigykedve ülhett be a 2010-ben elkészült tantermi épület kisiskolás padsoraiba.

Az alig négyóránnyira sikeredt június végi, lábodi délutánon sikerült leróni tiszteletünket nagy hírű elődeink előtt és igyekeztünk a jövőbe vetett hitünk bizonyítékait is látogatóink elé tárni. Utóbbit jól példázza, hogy a SEFAG Zrt. az elmúlt öt esztendőben a teljes lábodi infrastruktúrát újjáépítette és kiemelten nagy hangsúlyt fektet a rábízott vadállomány szakszerű fenntartására.

Horváth Mihály



Zselici történetek



Külön szakmai program irányult arra, hogy bemutassuk hogyan használták a Zselici Tájvédelmi Körzet területét a múltban és milyen emlékhelyek maradtak meg napjainkig. Az utazás alatt Kaposvárról és az erdőgazdaságról tartottunk beszámolót, amit a társaság egy része külön érdeklődéssel hallgatott.

A szakmai programon, az erdeink bemutatását követően, először az Enyezdi barakknál álltunk meg. Ez a faépület évtizedeken keresztül erdei munkások szálláshelye volt. Szerencsénkre *Helman József* nyugdíjas erdész kollégánk jó egészségnek örvend, és fel tudta idézni azt az időszakot, amikor fiatal fakitermelőként ezen a munkásszálláson lakott. Részletesen beszámolt a hajdani motorfűrészekről és a szálláskörülményekről. Egyik legérdekesebb gondolata az volt, hogy ez a helyiség egyszerre volt pihenőhelyük, konyhájuk, étkezőjük, szállásuk és fürdőhelyük is.

A barakk megtekintését követően 11 lovas fogatra szálltunk fel és elindultunk a 15 kilométeres túránkra. Az erdészeti feltáró utat követően több száz éves földutakra tértünk rá. Második megállóhelyünk Márcadópuszta volt. A település 1000 éves múltra tekint vissza. 1230-ban jegyezték fel először létét kanászfaluként, ahol jelentős volt a méztermelés is. A feljegyzések szerint a pannonthalmi apátoknak mézsörrel adóztak, ahonnan kapta a falu a nevét is. A „márc” mézsört jelentett. A falu az 1960-as években elnéptelenedett, 1965-ig a kovács járt ki lovakat patkolni községbe.

A faluban először a márcadói iskola helye előtt időztünk. 1900-tól a Sauer család adta a község tanítóit. Szerencsére *Sauer Dezső*, aki 1929–34 között volt az

iskola tanítója, emlékiratot készített és ebből idézve ismertettük meg a látogatókat a falu történetével. A rendezőknek sikerült több 1926-os, 1928-as fotóval bemutatni a falu látképét és akkori életét.



A fogatokat előreengedve a valamikori falu főutcáján sétálunk tovább. Az intéző háza előtt a település hajdani

gazdasági életéhez kapcsolódó fotókkal és feljegyzésekkel próbáltuk feleleveníteni a múltat. A falunak önálló téglagyára volt, ahol a téglákat egyedi jellel (L) látták el, ami a herceg Esterházy család jelképe. Szintén gyalog haladtunk a falu útelágazásához, ahol 1932-ben *Gönczi Ferenc* néprajzkutató egy sokak által ismert kanásztánc fotósorozatot készíttetett, melynek képeit kiállítottuk és igyekeztünk a kornak megfelelő ruhába öltözött zenészekkel és néptáncossal előidézni a múltat.

A Somogy zenekar és *Turi Endre* néptáncművész kiváló hangulatot varázsolt. Az eseményt közös fotóval örökítettük meg, melyet a vendégek a vacsorakor megkaptak. A bemutatót követően 40 perces fogatos túra következett a Zselicre jellemző erdőállományokon keresztül, érintve a valamikori kardosfai erdőgondosság központi épületét és az erdőgondnok szolgálati lakását, amelyek most a Hotel Kardosfához tartoznak.

A fogatos túra Ropolypusztán végződött, ahol *Aradi Csilla* régész tartott beszámolót a település történetéről. Ropoly környéke is 1000 éves múltra tekint vissza. 1100 és 1400 között vár állt ezen a helyen. A Monoszló nemzetség központja volt, a területet évszázadokon át lakták. Igazi gazdasági központtá 1700-ban alakult ki, amikor a hg. Esterházy család tulajdonába került. A területen 100-150 éves épületek állnak, feladatukat ma is ellátják istállóként, magtárként és szolgálati lakásként.

Túránk utolsó szakaszát az Esterházy-birtokokat összekötő vadgesztenyesor alatt nyargalva tettük meg. A Ropolyi-tóhoz érve a vendégek rétest és langallót kóstolva próbálták fáradalmukat kipihenni. Végül harangláb avatásával emlékeztünk meg az elmúlt idő kiváló erdész szakembereiről.

Pintér Ottó



Kaposvár és a Deseda



A program célja Kaposvár város történelmi és újkori nevezetességeinek bemutatása volt, ismerkedés a városközpont látnivalóival és a város környéki közjóléti látnivalók közül a Deseda-tó partján létesült Fekete István Látogatóközpont infrastruktúrájának és szerepével.

A csoport gumikerekes kisvonattal indult a Kaposvári Egyetemtől a város központjába, ahol *Bocskai Ágnes* és *Szakács Sándor*, a Kaposvári Tourinform iroda munkatársai vártak rájuk, hogy szakértő kísérőink legyenek kis városnéző túránk során.

A séta a város „szívéből”, az impozáns Kossuth térről indult, hogy azután végigvezessen bennünket az igazi békebeli promenád hangulatát árasztó Fő utcán. Először megismerhettük a Nagyboldogasszony Székesegyházat, amelynek mai neoromán épületét 1886 szeptemberében szentelték fel. A következő látnivalók a székesegyház déli oldalát díszítő Szent István-kút (*Bory Jenő* alkotása), valamint a főbejárat mellett álló rokokó Mária-oszlop, továbbá a templom előtt látható Nepomuki Szent János-szobor

voltak, amely a város második legrégebbi szobra (1742-ben faragták a város védőszentjéről). Megtekinthettük az 1902-1903-ban – *Kopeczek György* és *Kertész Róbert* tervei alapján – készült neoreneszánsz stílusú impozáns Városháza épületét, s benne a díszes nagytermet, melyet különleges faburkolat ékesít. Ott látható a *Bacsikay Béla* által festett, *Deákot és Kossuthot* ábrázoló két nagyméretű festmény is. A díszteremben nemcsak a város közgyűlése ülésezik, hanem esküvőknek, rangos rendezvényeknek is helyet ad.

Továbbhaladva tájékoztatást kaptunk a Fő utca nevezetes épületeiről – a Csokonai Fogadóról, a Stühmer kávéházról és a neoreneszánsz stílusú Kemény-palotáról. Az egykori és mai megyeháza, a Rippl Rónai Múzeum, az Anker-ház, az Arany Oroszlán Patika mind-mind történelmi időkről mesél, és mellénk varázsolja kora hangulatát. Kísérőink magával ragadó előadása, szakmai elhivatottsága a résztvevőkre is átragadt.

Kaposvár után a Deseda-tó felé vetők az irányt. Gumikerekű kisvonatunk

vígan robogott ki a városból az üdítő zöldbe.

A Deseda hazánk leghosszabb mesterséges tava, melyet a Deseda-patak felduzzasztásával alakítottak ki. Mintegy nyolc kilométer hosszú, szélessége 300-500 méter. Több Kaposvár környéki települést, településrészt – Somogyaszaló, Toponár – is érintő partján horgászaparadicsom, strand, hétvégi hobbi-kertek találhatók, a tavat kerékpárúton lehet körbekerekezni. 1994-ben Kaposvár közgyűlése Deseda és környéke néven védett területté nyilvánította az 1112 hektáros területet.

A toponári, azaz a keleti oldalon működő strand közelében épült a Fekete István Látogatóközpont, amely a tó és a somogyi vidék flóráját és faunáját mutatja be. Egyik fő látványeleme az épület teljes magasságát kitöltő tölgyfa, amelynek törzsén és lombkoronájában az erdők-mezők élővilága elevenedik meg. Másik különlegessége a Deseda jellegzetes halait bemutató hatalmas akvárium. A létesítmény teljes körűen akadálymentesített valamennyi célcsoport számára.

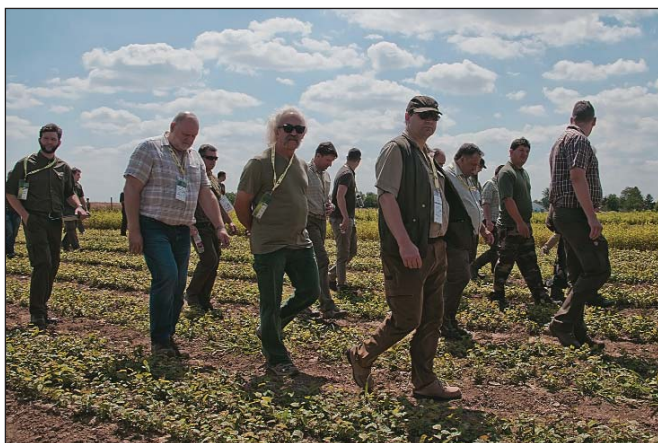
Az épület mellett csónakkikötő, játszótér is épült. A tavon napelemes, környezetbarát, kerékpárszállításra is alkalmas kis hajó működik, amely kellemes sétahajózást tesz lehetővé. A terület az új ökoturisztikai útvonalon járható körbe akár gyalogosan, akár kerékpárral.

A látogatóközpontban két csoportban vett részt a társaság egy rövid tárlatvezetéssel, illetve sétahajózáson.

Ezüton is szeretném megköszönni magam és munkatársaim nevében, hogy együtt lehettünk és talán olyan élményekhez segítettük a résztvevőket, melyekre később is szívesen emlékeznek vissza. Erdész üdvözléssel, a Barcsi Erdészet „csapata”.

Puskás Zoltán





Magánerdészeti és a Bőszénfai Szarvasfarm

A vándorgyűlés 6. programjának első állomása a Kaposvár-Toponári telephellyel működő KAPOSPLANT Kft. csemetekertje volt. Hegyi János tulajdonos és ügyvezető szívélyes, minden kérdésre választ adó tolmácsolásában járhattuk végig a mintegy 8 hektáros birtokot. A körülbelül félórás terepi séta a csemeték nevelésének helyi kulisszatitkaiba engedett betekintést. A jelenleg több mint 60 különböző fásszáruval foglalkozó csemetekertben példás módon nevelik az utánpótlást – jórészt exportra. Bemutatták a gyommentesítést, a tápanyag- és vízutánpótlást, valamint az ezeket megvalósító infrastruktúrát is. A távolban, a hőségben délibábként hajlongó alakokból és Hegyi János elbeszéléséből azért érzékelhettük, hogy a magas fokú gépesítés ellenére az emberi munkaerő nem mellőzhető. A tűző nap elől fedett helyre vonulván a Mocz és Társa Magán-erdészeti Kft. pálinkáinak kóstolója következett. A különféle Rinya-menti papramorgókat Mocz András színes tolmácsolásával fogyasztottuk. A pálinkához többféle „korcsolya” is tartozott, különböző friss pogácsakreációk.

A program második felvonásaként ellátogattunk a Zselic szívében, Bő-

szénfán található szarvasfarmra, a Kaposvári Egyetem Tájéközpontjába. A mintegy 1300 hektáron működő gazdaságban majd kétezer állat tartása, tenyésztése és kontrollált vadászata folyik. Első lépésben a már a kezdetektől folyó gímszarvas-kutatás eredményeiről tájékoztattak. A kétszintes – és egyébként kellemesen hűvös – egykori



magtárban egy mindenki számára áttekinthető kiállítás mutatta be az elvégzett és napjainkban is folyó munkákat. A gímszarvasok farmi körülmények közti tudatos szelekciójának eredményeit kézzelfoghatóan bizonyító hullajtott agancsszarak hosszú sorát nézhetük végig. Megtudhattuk, hogy milyen alapokból építkezik az állomány, mik-

voltak és mik jelenleg is a szelekciós elvek és ezek hogyan hatnak a gímszarvasbikák elsődleges értékmérő tulajdonságára – az agancsminőségre.

A bemutató végeztével csapatunk átballagott a tájéközpont főépületébe, ahol villásuzsonna várt minket a helyi termékekből. A Zselicvad márkanévű húskészítményeket a farm feldolgozóüzemében készítik. A jellemzően saját, illetve beszállított alapanyagokból készülő, termékek megkapták a Magyar Gasztro-nómiai Egyesület Aranyszalag minősítését is. A kellemes hangulatú étteremben szarvasból készült szalámit, kolbászt, illetve számarsonkába göngyölt tőrös falatokat kóstolhattunk primőru, üdítő és kávé kíséretében.

Folytatva a programot, fedett – traktor vonatta – pótkocsira szálltunk. Udvardy Tiinde idegenforgalmi referens csatlakozott hozzánk kalauznak, így haladtunk el a különféle vad- és használatok csapatai mellett. Kezdetben a Dávid szarvas és a dāmvas mellett vízbivaly-gulya övezte a horizontot, lovakkal is színesítve azt. Beljebb pöfögve a gazdaságba, egyre több számár – mit számár, számár ménes (!) – mellett haladtunk el és bár nem mondtuk ki, az előzőleg elfogyasztott sonkára gondolva együtt érzően időzött tekintetünk a sokszor jobb sorsra érdemes nagyfülűek fűvön hizlalt combjain...

Aztán szarvasok következtek. Azonos korú bikákat láthattunk egy-egy kertben, ám a túra leglátványosabb része a tenyészvikák felkeresése volt. Az agancsbemutató során szerzett információk és a mintegy tucatnyi koros bika tették teljessé a programot. A még barakában lévő, de valójában már a teljes agancsot megmutató bikák látványa kellemes zárófejezete volt a napnak. A központba visszapöfögve zárult a program, amely reményeink szerint kellemesen telt minden résztvevő számára.

Balog Tamás



Éjszakai program a Zselici Csillagparkban



Vendégeink a páratlan, fényszennyezéstől mentes éjszakai égboltot Magyarország első Csillagoségbolt-parkjának szívéből, az egyetlen, erdei környezetben működő csillagvizsgálóból láthatták.

A Zselici Tájvédelmi Körzet 2009-ben nyerte el a címet, amelyet a Nemzetközi Csillagoségbolt Szövetség (*International Dark-Sky Association*) adományoz a terület fényszennyezését elemző tanulmány értékelése után. A fényszennyezés mértéke, a környező települések éjszakai világításának hatása a Zselicben kellően alacsony ahhoz, hogy a Tejút valóban hömpölyög az erdőben sétálók feje felett. Annak érdekében, hogy a természet nappali és éjszakai értékeit minél szélesebb körben megismerhessék, a SEFAG Zrt. kezdeményezte a Zselici Csillagpark megvalósítását. A bemutató csillagvizsgáló, a kilátó és az öt erdei pihenőpont 669,2 millió forint támogatásból épült meg az Új Széchenyi Terv keretében.

A délután során körülbelül kétszázan láthatták a Napot a csillagvizsgáló nap-távcsövével, valamint a csillagos égbolt látványosságait és a fényszennyezésről szóló egésszkupolás filmet a planetáriumban. Az esti vendégeket két autóbusz szállította Kaposvárról a csillagvizsgálóhoz. A sötétedés után érkező körülbelül nyolcvan látogató kezdetben két helyszínen vehetett részt távcsöves bemutatón. A csillagvizsgáló melletti megfigyelőterazon 10 és 20 centiméter átmérőjű távcsövekkel a Holdat és a Szaturnuszt kémlelhatték. Akkor már a Vénusz és a Jupiter a horizonthoz na-

gyon közel helyezkedett el. Telihold előtt pár nappal a halvány égitestek már nem igazán megfigyelhetők, azonban a Hold világos és sötét oldalát elválasztó képzületbeli vonal, a terminátor környékén a Hold krátereire élesen kirajzolódtak a távcsőbe tekintve. A Szaturnusz gyűrűrendszere is tisztán kivehető volt a másik távcsővel. Érdekes, hogy ugyan jó 400 évvel ezelőtt már *Galileo Galilei* is megfigyelte a bolygót az alig 4 centiméter átmérőjű lencsés távcsővel, a gyűrűrendszert nem látta, az számára a bolygó mellett két „fülnék” tűnt. A távcsőkupola 40 centiméter átmérőjű fő műszerével a bolygó mellett a „jó szeműek” annak 5 kísérőjét, holdját is felfedezhették. Később a Herkules csillagképben található, közel félmillió csillagból álló M13 gömbhalmazt is

megfigyelhették. A csillagászokollégák a távcsövekről és a látnivalókról tartottak rövid, rögtönzött előadásokat.

Miután a vendégek mindkét helyszínen végeztek, a program a planetáriumban folytatódott. Az 53 fős vetítőteremben először az aktuális égbolt főbb látnivalóit vették végig: a Tejutat és a csillagképeket. A jelenségek tudományos magyarázata mellett a hozzájuk kapcsolódó legendák is említésre kerültek – ahogy eleink értelmezték, amit láttak. Például a Tejúthoz nemcsak a Hadak útjának legendája kapcsolódik, hanem indián mesék a kukoricadarát lopó kutyáról, vagy Zeusz görög főisten balkézről született fiát szoptatni nem akaró Héráról. A bemutató után filmvetítés következett. Elsőként *Prof. Dr. Kolláth Zoltán*



fényszennyezésről szóló filmjét nézheték meg, majd egy tudományos ismeretterjesztő animációs film következett a Világegyetem, a Tejút és a Naprendszer fejlődéséről. Az utolsó vendégek jóval éjjel után indultak vissza a baráti találkozóra.

Előadók: **Dr. Mosoni László,**
dr. Maczó András

Segítők: **Iváncsics Regina,**
Merczel Anna



Baráti találkozó a Kaposvári Egyetemen

A hagyományoknak megfelelően a Vándorgyűlés hivatalos programja a baráti találkozóval folytatódott, az alkalomhoz illeően elegánsan berendezett egyetemi Sportcsarnokban. Az elnöki és szervezői köszöntők után, a számos gasztronómiai különlegesség kóstolgatása közben, az erdész lélek sem maradt éhen. Igazai fénypontja volt az estének a SEFAG-os kollégák szívet és lábat megdobogtató néptánc bemutatója. És, hogy az erdő-erdész-művészet hármasa mennyire nem tájidegen fogalom egymástól, azt *Gazsó György* erdőmérnök-színművész és *Epres Attila* erdősztechnikus-színművész vers szavalatai is jól érzékeltették. A kulturális feltöltődés után pedig már a poharazgatásé, a beszélgetéseké, a kötetlenül vidám hangulaté volt a főszerep.



Ünnepi közgyűlés Kaposvároton

Az OEE 146. Vándorgyűlésének második napján, 2015. június 27-én került sor Egyesületünk ünnepi közgyűlésére, a Kaposvári Egyetem auditóriumában.

A közgyűlésen megjelent tagság és a meghívott vendégek, a vadászkürtök üdvözlő hangjai mellett, felállva köszöntötték az Egyesület hivatalos zászlajának, a vándorgyűlés vándorzászlajának és a közgyűlés elnökségének bevonulását, majd az ünnepi alkalom nyitányaként csendültek fel a nemzeti Himnusz közösen énekelt hangjai.

Lomniczi Gergely, az OEE főtitkára a pulpitushoz lépve üdvözölte az Országos Erdészeti Egyesület Vándorgyűlésének résztvevőit és vendégeit. Kiemelte, hogy idén immár 146. alkalommal gyűltünk össze, hogy a jelmondatunkba foglalt Szakértelem – Erkölcs – Összetartozás alapértékeinek jegyében találkozzunk kollégáinkkal, barátainkkal, és ünnepeljük kitüntetettjeinket. Bevezető szavai után köszöntötte a megjelenteket. Köztük külön is *Zambó Pétert*, az Országos Erdészeti Egyesület elnökét, *Győrffy Balázst*, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnökét, *Ugron Ákos Gábor*t, a Földművelésügyi Minisztérium helyettes államtitkárát, *Neszményi Zsolt*ot, Somogy megye kormány megbízottját, *Gelencsér Attilát*, a térség országgyűlési képviselőjét, *Szávai Ferencet*, a Kaposvári Egyetem rektorát, és *Tamás Sándort*, a Kovászna Megyei Tanács elnökét illetve *Barkóczy Istvánt*, a házigazda SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. vezérigazgatóját. Valamint *dr. Kosztka Miklóst*, az Egyesület Díj Bizottságának elnökét, *dr. Lakatos Ferencet*, az Erdőmérnöki Kar dékánját, *Csurgó Lajost*, az Országos Bányászati és Kohászati Egyesület alelnökét. Ezen kívül a Földművelésügyi Minisztérium, a horvát társerdőgazdaságok, az erdészeti szakigazgatás, az erdészeti oktatás és kutatás, valamint az állami és magán erdészeti társaságok vezetőit, az erdészeti és a faipari szektort képviselő szervezeteket, Erdélyből és Felvidékről érkezett tagjainkat és kollégáinkat, az Év Erdésze Verseny résztvevőit, és az Egyesületünk tagságát.

Áder János köztársasági levélben köszöntötte a vándorgyűlés résztvevőit, a magyar erdészeket. Az ünnepi program folytatásában a levelét az OEE főtitkára olvasta fel.



„Tisztelt Vándorgyűlés! Hölgyeim és Uraim! Egy bölcs kínai mondás szerint: ha egy évre tervezel, ültess rizst, ha több évtizedre, ültess fát... Az idézet itt legtöbbször véget ér, pedig legalább ilyen fontos a folytatása is: ... és ha a következő nemzedékre tervezel, tanítsd az embereket! Az erdészek gondolkodásában a közép- és hosszú távú tervezés – ha úgy tetszik: az ültetés és a tanítás – együtt érvényesül. Nemcsak a fákat, az erdőket kell folyamatosan gondozni, hanem a köztudatban is meg kell erősíteni a természet tiszteletét. Az évtizedek óta tartó, az esőerdők fontosságát hangsúlyozó kampányok eredményeként ma már a kisiskolások is tudják, hogy az erdő a Föld tüdeje. Nélkülözhetetlen érték, nélküle az emberiségnek sincs jövője. *Kaán Károly*, a magyar erdőgazdálkodás történetének talán legnagyobb alakja, majd kilenc évtizeddel ezelőtt így kezdte a *Természetvédelem és természeti emlékek* című klasszikus művét: „Az ember kultúrájának anyagát kezdettől a természet erőforrásaiból merítette... Mégis, az emberi kultúra többé-kevésbé mindenütt és hosszú időken át a természeti alkotások pusztulása nyomán keletkezett”. Mára eljutottunk a természet tűrőképességének határáig. Ha civilizációnkat a természet rovására, a természeti értékek pusztításával akarjuk fenntartani, akkor nincs jövőnk.

Önök pontosan tudják, hogy az erdő az emberiség első védvonala: megköti a szén-dioxidot, a talajt, raktározza a vizet, számtalan teremtménynek biztosít

változatos élőhelyet. Nélkülözhetetlen a levegő megtisztításában, a biodiverzitás fenntartásában, az árvizek és a talajerózió elleni védekezésben. A tavaly decemberi jégtörés kemény leckét adott az erdészeknek. Néhány óra alatt egy emberöltőnyi munka veszett oda. De a leszakadt ágak, a kidőlt fák dermesztő képe hozott valami szívmelengető felismerést is. Azt, hogy milyen sokan érzik át a veszteség súlyosságát. A legnehezebb órákban biztatást jelentett, ahogy megmozdult az erdőt szerető és tisztelő közössége. A meghirdetett segélyakció első napján több mint 40 ezren jelezték, hogy a bajba jutott erdő számíthat rájuk. Magánszemélyek, iskolák, civil szervezetek, cégek és vállalkozások ajánlották fel a munkájukat. Eközben a magyar erdészek már megfeszített erővel és példás szakszerűséggel dolgoztak a kármentésen, a még nagyobb baj elhárításán. A rehabilitáció munkája tart ma is, a katasztrófa néhány napja évekre való tennivalót hagyott maga után, amiről bizonyára sok szó esik most itt Kaposváron és más fórumokon is. A sokféle tanulság egyike: minden korábbinál nagyobb szükség van arra, hogy az erdészek a nyilvánosság előtt is beszéljenek a feladataikról, a kihívásokról, a megőrzendő értékekről. Csak így nevelhetnek megújuló erdőket és figyelmes, a környezetvédelemre érzékeny társadalmat. Ennek szellemében köszöntöm az Országos Erdészeti Egyesület 146. Vándorgyűlésének résztvevőit. Bízom benne, hogy az Önök nagy hagyományú tanácskozásainak

sorában a mostani találkozó is sok hasznos tudást ad a szűkebb és tágabb közösségnek.”

A köztársasági elnök levele után, *Ugron Ákos Gábor* helyettes államtitkár lépett a pulpitusra és olvasta fel *Fazekas Sándor* földművelésügyi miniszter levelében megfogalmazott köszöntő sorait.



Ugron Ákos Gábor, helyettes államtitkár

„Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ünnepi Közgyűlés! Tisztelettel köszöntöm az Országos Erdészeti Egyesület 146. Vándorgyűlésének résztvevőit! Köszöntöm az állami és magán erdőgazdálkodók képviselőit, az erdészeti igazgatásban, az oktatás-kutatás területén dolgozó szakembereket. Különös megbecsüléssel üdvözlöm az erdélyi és a felvidéki erdészeket. Köszöntöm a házigazdákat, a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. vezérigazgatóját és munkatársait, gratulálok a legrangosabb hazai ágazati eseménynek számító vándorgyűlés programjainak példás megszervezéséhez! *Értéktérmető erdőgazdálkodás* – hangzik a rendezvény mottója, amely jól összefoglalja és jelzi az ágazat fontos helyét a magyar mezőgazdaságban.

Az erdészek komoly természeti értékek felelős őrzői, gyarapítói. A világban az erdők léte szorosan összefügg az emberi civilizáció fenntarthatóságával. Hazánk történelmének viharos századai összefüggtek az erdőterület csökkenésével. Ez a folyamat öröndetesen megfordult, a mostani gyarapodó, erősödő ország folyamatosan növelni képes erdőterületét. A telepítési programra az új uniós költségvetési ciklusban ismét nagy hangsúlyt fektetünk. Az erdőgazdálkodás értéktérmető volta legjobban a magyar vidéken mutatkozik meg.

Kiemelt szerepe van az erdőgazdaságoknak a vidéki munkahelyteremtés te-

rületén, hiszen az ágazat közvetlenül már mintegy harmincötezer embert foglalkoztat. Ráadásul az elmaradott régiókban jelent sokszor egyetlen munkalehetőséget, ahol e nélkül csak az elvándorlás lenne az alternatíva. A kormány tudatosan erősíti ezt a lehetőséget, amikor az állami és magán erdőgazdálkodókat bekapcsolja a közfoglalkoztatási programba. Komoly lehetőségek látszanak a foglalkoztatás növelésére egy nagyobb léptékű erdőtelepítési program indítása kapcsán is. Közvetve ugyancsak a minél magasabb foglalkoztatási arányt szolgálja az erdészeti szakképzési rendszer megerősítése is. A Földművelésügyi Minisztérium megőrzi és továbbfejleszti az elmúlt időszakban átvett erdészeti oktatási intézmények évszázados nevelési, képzési hagyományait és lehetőséget nyújt számukra a 21. századnak megfelelő ismeretanyag átadására.

Az elmúlt években komoly értéktérmető munkát végeztek az erdőgazdaságok a turisztikai lehetőségek bővítése terén. Az erdő az egyik legtöbb látogatót vonzó turisztikai attrakció ma Magyarországon, évente több tízmillió látogatót regisztrálnak az erdőterületek kezelői. Az erdészek sokat tettek a Bejárható Magyarország Program sikeréért, 2013-tól kezdődően mintegy 7 milliárd forintból létesülnek erdei kiránduló- és pihenőhelyek, tanösvények, erdei kilátók. Az állami erdőgazdaságok csak az idei évben mintegy 3 milliárd forintot fordítanak a turisztikai létesítmények fejlesztésére, miből többek között 17 új kilátó, 4 új erdei iskola és több turisztaszállás épül.

A magyarság számára is fontos értékeket rejt az erdőgazdálkodás. Széles körű és eredményes összefogás bontakozott ki a hungarikumként számon tar-

tott akác és a belőle készülő akácméz védelme érdekében. De az erdőkhöz kapcsolódó nemzeti értéknek említhetjük az egyes térségek világhírű vadállományát, vagy az erdők mélyén megbúvó történelmi emlékeket, kolostor- és vármokokat, amelyek a nemzeti emlékezet egy-egy fontos szeletét jelentik.

Mindezek az értékek fontosak az ország, és annak lakói számára. Ezt a kiemelt odafigyelést erősíti, hogy az állami erdőgazdaságok tulajdonosi jogait tavaly óta ismét a Földművelésügyi Minisztérium gyakorolja. Így egy tárcán belül összeegyeztethetők a magán és az állami erdőgazdálkodók, sőt a természetvédelem érdekei.

Nem szabad megfeledkezni arról, hogy nem csak állami kézben vannak erdők Magyarországon, hanem több százezer honfitársunk gazdálkodik saját erdejében. Az ő munkájukat, megélhetésüket, gazdálkodásukat segíteni, támogatni kell, érdekeiket figyelembe kell venni a jogszabályalkotási és a támogatási politikában egyaránt. Ebben a munkában fontos partnere a Minisztériumnak a komoly történelmi múlttal, nagy ágazati súllyal rendelkező Országos Erdészeti Egyesület. Stratégia partnerség keretein belül számítunk az Egyesület ez irányú munkájára, kérjük véleményét.

Jövőre alapításának 150. évfordulóját ünnepli az Önök szervezete. Nagy büszkeség, hogy a magyar agrárium ilyen jelentős hagyományokkal rendelkező, a mai napig aktív közösséget tudhat magáénak. Külön öröm, hogy az Egyesület tevékenysége mai is Kárpát-medencei kitekintéssel zajlik. A jövőre tervezett erdélyi vándorgyűlésük, vagy az Egyesület egyik alapítójának, *Bedő Albertnek* megálmodott kálnoki emlék-



ház is a meglévő összetartozást fejezi ki. Biztatom Önöket, hogy haladjanak tovább ezen az úton!

A szintén másfél évszázados múltra visszatekintő újságuk, az Erdészeti Lapok híven beszámol a legutóbbi két kaposvári vándorgyűlésükről. Először 1960-ban fogadta e város az erdészek közösségét, amikor a kornak megfelelően az itt gazdálkodó társaság következő öt éves tervének megvitatása állt a programok középpontjában, azaz a termelés mindent megfellebbező szerepe volt hangsúlyos. Ezt követően 1993-ban gyűltek itt össze az erdészek, az állami erdőgazdaságok részvénytársasággá alakulásának idején, a polgári berendezkedés első éveiben. Visszatekintve jól érzékelhető a korok és az egyes korokban jellemző igények változása. Jelentse a mostani vándorgyűlés, mottójának megfelelően mindazon értékek szintézisét, melyeket a magyar erdők képviselnek, melyeket erdész elődeik híven szolgáltak, és amelyek változatlansága adja e legösszetettebb életközösség és az azt kezelő szakma hosszú távú fennmaradásának biztosítékát.

Gratulálok a kitüntetést átvevőknek, akiknek munkája példát jelent a következő generációk számára. Kívánom mindannyiuknak, hogy hivatásuknak élve sokáig jó egészségben járják még a magyar erdőket!”

Fazekas Sándor miniszter köszöntője után *Zambó Péter* állt a szónoki emelvényre, hogy a következő szavakkal tartsa meg ünnepi beszédét.

„Tisztelt Vándorgyűlés, Kedves Vendégeink, Tisztelt Elnök Urak, Államtitkár Úr, Vezérigazgató Úr, Tisztelt Tagtársaim, Hölgyeim és Uraim! Tisztelettel köszöntöm Önöket a Kárpát-medence legnagyobb erdész találkozóján, az Országos Erdészeti Egyesület 146. Vándorgyűlésén!

Köszöntöm Önöket Kaposváron, az ország egyik legerdősültebb régiója, Somogy megye székhelyén!

1960 és 1993 után, a harmadik alkalommal ünnepelhetjük itt az erdészek összetartozását.

Köszönet illeti ezért kedves házigazdáinkat, különösen *Barkóczi István* urat, a SEFAG Zrt. vezérigazgatóját és munkatársait, *Szita Károly* urat, Kaposvár polgármesterét és a megyei jogú város vezetőit, *dr. Szávai Ferenc* professzor urat, a Kaposvári Egyetem rektorát. Mindannyiunk elismerését tolmácsolom programjaink előkészítőinek és szervezőinek!

Köszönöm Vendégeinknek, hogy meghívásunkat elfogadva, ünnepi köz-

gyűlésünket megtisztelték! Egyesületünk vándorgyűlése nemcsak a létszámában legnagyobb, hanem a legteljesebb erdészeti rendezvény is a Kárpát-medencében. A résztvevők között az erdészeti ágazat minden szereplője jelen van, kezdve a szakoktatás és kutatás képviselőitől, a hatóságok szakemberein keresztül az állami vagy a magán-erdőgazdálkodásban dolgozókat, vagy éppen az erdészeti gépeket forgalmazó vállalatokig. Engedjék meg, hogy e gazdag sokféleségből kiemelten köszöntsek néhány jelenlevőt!

Először is, köszöntöm a kitüntetetteket! Köszönjük ágazatunk boldogulásáért végzett áldozatos munkájukat, melyet az elismerést kiérdemelték. Köszöntöm a kitüntetettek hozzátartozóit, akik a jelen ünnepi alkalommal osztoznak a jól végzett munka örömeiben, a dolgozós hétköznapokban pedig nélkülözhetetlen támogatást, háttérnyújtást az átlagon felüli teljesítményhez.



Zambó Péter elnök ünnepi beszédét tartja

Köszöntöm a határokon túlról, Erdélyből és a Felvidékről érkezett erdész kollégákat! Egyesületünk létrejöttékor az alapítókát összetartó egyik fontos momentum a magyar nyelv közössége volt. Nem feledjük ezt az örökséget, vagy ha úgy tetszik, feladatot. Ahogy az Egyesület a trianoni békediktátum után is segítette a nehéz helyzetbe kerülő kollégákat, úgy igyekszünk most minden támogatást megadni a magyar nyelvű szakemberek közötti kapcsolatok fenntartásához, a magyar szaknyelv, a magyar identitás megőrzéséhez.

Köszöntöm a nyugdíjas kollégákat, akik az egyes helyi csoportokból érkezve idén is velünk lehetnek. Mindannyiunk számára fontos az ő jelenlétük, hiszen a mai kor erdészei tőlük tanulták el a szakma fortélyait, az ő példájuk ne-

velt bennünket az erdők szeretetére. Egyesületünk tagságának harmadát a nyugdíjasok jelentik, ezért is kiemelt figyelmet fordítunk a megbecsülésükre.

Végezetül külön köszöntöm az erdészverseny résztvevőit, akik helyi közösségük legjobbjaiként vállalták a nyilvános megmérettetés nehézségeit. Idén is bizonyították, hogy az erdők szakszerű kezeléséhez hazánkban rendelkezésre áll a jól képzett, az erdők gondozására hivatásaként tekintő szakembergárda.

Elnökként ötödik alkalommal, a tavalyi választások után először állok a vándorgyűlés elé.

Ezúton köszönöm a tagság bizalmát, amivel egy újabb ciklusra bízott meg Egyesületünk vezetésével.

Itt, a legnagyobb szakmai nyilvánosság előtt köszönöm azon elnökségi tagok munkáját, akik az előző négy évben sokat tettek az Egyesület működésének átforgatásáért, de ebben a ciklusban más területen tevékenykednek tovább.

A most aktív vezetőségnek pedig köszönöm, hogy napjaink legdrágább kincséből, az idejükből áldoznak a szakmai közösségünket szolgáló munkára.

Öt évvel ezelőtt, mintegy elnöki programként, azt tűzték ki magunk elé, hogy olyan egyesületet teremtsünk, amelyben jó tagnak lenni. Hiszem, hogy sikeres időszakot tudhatunk magunk mögött, számos célt sikerült teljesíteni, és leraktuk a további fejlődés alapjait.

A jelen alkalommal nem szükséges az elmúlt időszakot részletesen értékelni, hiszen annak történéseit, eredményeit minden jelenlevő jól ismeri, mert – ahogy *Bedő Albert* írta 1874-es újévi köszöntőjében, az Erdészeti Lapokban – annak „*vagy munkása vagy tamuja vala*”.

Szeretném azonban kiemelni az egyes tagok egyesületi életben való akti-

vitásának erősödését, mint ami számomra egyértelműen azt mutatja, hogy sikerül jó közösséget formálnunk. Az elmúlt években a korábbinál több, mintegy 250 rendezvényt, eseményt szerveztek tagjaink az Egyesület keretein belül. Egyre több helyi csoport vág bele olyan nagyobb rendezvény szervezésébe, amely a nagyközönség számára is megmutatja erdeink és az erdészársadalom hagyományainak értékét. Gondoljunk a Zalaegerszegi Helyi Csoport erdei napjára a Göcsej Múzeumban, a Soproni Helyi Csoport részvételére a Tündér-napokon vagy az Egri Helyi Csoport részvételére az Érsekkertben rendezett családi napon.



Nemcsak a rendezvények számában és minőségében, hanem a tagsági felajánlásokban is egyre inkább megnyilvánul az Egyesülethez tartozás ereje. Van, aki saját készítésű szótárát ajánlotta fel a tagsági kedvezményrendszer számára. Mások a Könyvtár gyűjteményét gyarapítják igen értékes szakmatörténeti adományokkal: könyvekkel, nyomtatványokkal, érmekkel. És itt nem is az egyes felajánlások forintban számolt értéke az érdekes, hanem az, hogy az adott ember időt, energiát szánt arra, hogy adományát eljuttassa hozzánk. Fontos számára az Egyesülettel való kapcsolat, és megbízik a szervezetben, mint ahol legjobb helyen lesz a számára is fontos könyv, érem vagy bármilyen más emlék.

Az egyesületi élet értékelésének közvetett bizonyítéka az is, hogy az utóbbi időben nem kell fáradtságos rábeszélésekkel keresni a nagyobb rendezvények szervező partnereit. Az Erdész nők Országos Találkozója, az Év Erdésze Verseny döntője vagy éppen a vándor-

gyűlés megszervezésére, az Erdők Hete nyitórendezvény fogadására önként jelentkeznek állami és magán erdőgazdaságok, esetenként több évre előre vállalva a szervezéssel járó feladatokat. Ezt mindannyiunk nevében köszönöm!

Gyarapszik a tagsági kedvezményt nyújtók köre is, és nem csak a szűkebb ágazaton belülről.

A napokban csatlakozott a kedvezményrendszerhez, és nyújt nagykereskedelmi áron vásárlási lehetőséget tagjainknak a legnagyobb magyar kerékpárgyártó vállalkozás. A következő évekre sem kell tehát, sőt nem szabad módosítani alapvető céljainkon. Fon-

nem a szigorodó jogszabályoknak megfelelően, anyagilag és tevékenységével is szerepet vállal az Egyesület működtetésében.

Legyünk büszkék erre az évfordulóra, legyünk büszkék erre az általunk formált és fenntartott szervezetre! Válgatjuk és mutassuk be értékeinket!

Múltunkra és hagyományainkra alapozva merjünk nagyot álmodni! Higgyünk abban, hogy megvalósulhat egy Erdész Idősothon, hogy a 150 éves jubileum alkalmából, 117 év után ismét lesz lehetőségünk a mai ország határain túl, Erdélyben is vándorgyűlést szervezni!

Bízunk abban, hogy rendeződhet székházunk kérdése! Higgyük el azt, hogy szakmai közösségünk sikere rajtunk, a mi hozzájárulásunkon, személyes cselekvéseinken múlik!

Jelentsen mindehhez alapot a 150 évnyi múlt, és adjanak bátorítást a közelmúlt eredményei.

Az idei év tavaszán, az Egyesület által szervezett kampányban, néhány nap alatt 45 ezer ember ajánlott fel hozzájárulást a jégkárt szenvedett erdők megsegítésére. Megvan, megszerezhető tehát a társadalmi támogatás, ha megkérdőjelezhetetlen értékek szolgálatáról van szó. Ezek az értékek köszönnek vissza az érdekképviselési munkánkban.

A szakmai jogszabályok megújításának igénye a történelmi időkben is időről időre felszínre került. Bedő Alberttől olvashatjuk az Erdészeti Lapok 1871. szeptemberi számának hasábjain: „*Ne vegye tőlünk senki türelmetlenségéből jövő és zaklató sürgetésnek azt, ha négy évi sikertelen várakozás alatt ismét fel-szólalunk a remény és csaknem kétségbeesés közt várt új erdőtörvény megalkotásáért.*”

Továbbra is érvényesnek tartjuk a miniszterelnök-helyettes úr felkérésére készített Erdészeti Stratégia alappilléreit. Ma is kiállunk az Egyesület koordinálásával elkészült, konszenzusos erdőtörvény-módosító javaslat mellett. A vadászati törvény megújítása során olyan javaslatokkal élünk, melyek összefüggéseikben veszik figyelembe az erdő- és vadgazdálkodás, valamint az agrárium érdekeit. Készek vagyunk szakmai háttérrel adni az erdőt érintő jogszabályalkotás minden területén.

Szoros kapcsolatban egyeztetünk a partner szervezetekkel. Közülük kormányzati vonalon a Földművelésügyi Minisztériumot és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarát, a társadalmi szervezetek közül a MEGOSZ-t, a FAGOSZ-t és az OMV-t szeretném kiemelni.

tos, hogy a tagokért való, közösségi ott-hont jelentő egyesületet működtessünk, amely mindenben a magyar erdők érdekeit szolgálja. Ezt tartja szem előtt a stratégia, amit a következő négy évre alkottunk.

Ennek az időszaknak meghatározó eseménye, legfontosabb története lesz Egyesületünk alapításának jövőre esedékes, 150 éves jubileuma. Ilyen évfordulóra már a készülődés is ünnepélyes. Kevés civil szervezet tudhat a magának ilyen patinás múltat. E jubileum is mutatja, hogy az erdészek hosszú távon gondolkodnak, munkánk nem pillanatnyi, múlandó érdekeket, hanem hosszú távú értékeket szolgál.

És nemcsak az évforduló elismerésre méltó. Egyesületi létszámunk a legnagyobb, aktív tagsággal rendelkező civil szervezetek közé sorol bennünket. Ez a három és fél ezer ember ugyanis kötelezettségeket és tagdíjfizetést vállal azért, hogy közös céljaink megvalósuljanak. Nem egy ingyenes hírlevél-listára feliratkozva, tét nélkül válik taggá, ha-

Közös értékeink jegyében fűzzük ismét szorosabbra kapcsolatunkat a bányász és kohász közösségekkel. Nem feledjük és ápoljuk azt a selmecbányai hagyományt és szellemiséget, amit a világ is az egyetemes örökség részének ismer el. Készek vagyunk az eddigieknél is nagyobb támogatást adni a hagyományok megőrzéséhez, biztos hátteret nyújtani a szakmai mindennapjainkat máig tápláló diákélet fenntartásához.

Nem feledjük, hogy szakmánkat a fenntarthatóság évszázadokkal ezelőtt megfogalmazódó igénye hozta létre. Ez napjainkban minden korábrinál sürgetőbb és fontosabb, de egyelőre megoldatlan kérdés. Nem használhatjuk korlátlanul bolygónk erőforrásait, az emberiség nem nyújtózkodhat tovább, mint ameddig a takarója ér. Szeretnénk Egyesületünk erejét és tekintélyét ennek az üzenetnek a szolgálatába állítani.

Ezért csatlakozunk Áder János köztársasági elnök úr kezdeményezéséhez. Kérjük minden tagunkat, a magyar erdőkért és természeti környezetért felelősséget érző minden honfitársunkat, hogy az Élő Bolygónk honlapon keresztül, aláírásával járuljon hozzá a világ vezetőinek szóló figyelemfelhíváshoz. Mi, erdészek napi munkánk során érezzük a következő generációk érdekeit figyelembe vevő gazdálkodás felelősségét.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Fenti gondolatok jegyében vág neki az elnökség a következő éveknek, készül másfél évszázados jubileumunk megünneplésére. Adjon erőt ehhez mindannyiunknak az a támogatás, ami a mostani vándorgyűléssel kapcsolatos nagyfokú érdeklődésben, a rekordnak számító létszámban is megmutatkozik.

Köszönöm a házigazdának, hogy vállalták és kiválóan megoldották a rendezvény előkészítésével és megrendezésével járó valamennyi feladatot! És nem utolsósorban, köszönöm a résztvevőknek, hogy jelenlétükkel adják bizonyosságát annak, hogy ma, 2015-ben, Magyarországon és az egész Kárpát-medencében jó az Országos Erdészeti Egyesület tagjának lenni! Jó szerencsét! Üdv az erdésznek!

Az Egyesület elnökének ünnepi szavai után Györffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke köszöntötte a 146. Vándorgyűlés ünnepi közgyűlését, akinek néhány fontosabb gondolatát idézzük.

„Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Közgyűlés! Hölgyeim és Uraim! A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara több mint 12 ezer erdő- és vadgazdálkodó tagja van.



Györffy Balázs elnök, NAK

Nagyon fontos számunkra, hogy véleményük, javaslataik és elképzeléseik megjelenjenek a kamara mindennapi munkájában.

Nagy öröm számunkra, hogy az Országos Erdészeti Egyesület a kezdetek óta stratégiai partnere a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarának. Az Egyesület egyike volt annak a 12 szervezetnek, amelyek közös listát állítottak a 2013-as kamarai választásokra, és az első között volt, akikkel a kamara együttműködési megállapodást írt alá.

Az ágazatot érintő szakmai ügyekben azóta is folyamatosan egyeztetünk egymással, de együttműködésünk az Egyesülettel, illetve annak tagjaival más területeken is eredményes. Az Országos Erdészeti Egyesület munkájára, véleményére a jövőben is nagyban számítunk, hiszen komoly kihívások állnak előttünk. Miközben válaszokat kell találnunk a gazdasági fejlődés, a technológiai forradalom és az urbanizáció okozta problémákra, elemi érdekünk, hogy megőrizzük, sőt, lehetőség szerint bővítsük természeti erőforrásainkat. Ez nemzeti kincsünk, az erdőre különösen igaz.

A Nemzeti Erdőtelepítési Programban az szerepel, hogy a következő 25-35 év során az ország erdősiségét 27 százalékra kell növelni, amely további mintegy 700 ezer hektár új erdő telepítését jelenti.

Ezen feladatok teljesítéséhez elengedhetetlenül szükséges a megfelelő jogi háttér biztosítása.

Most folyik a vadgazdálkodási törvény koncepciójának véleményezése. A jogszabály tervezete várhatóan ősszel kerül az Országgyűlés elé, és 2016. január 1-jétől léphet hatályba. Ezzel párhuzamosan azonban a kapcsolódó „zöld törvényeket”, az erdőtörvényt és természetvédelmi törvényt is módosítani kell. A múlt héten a Mezőgazdasági

Bizottság Erdészeti Albizottságában határozatban erősítettük meg, hogy szükség van az erdőtörvény megújítására.

Nagyon fontos feladat a magán-erdőgazdálkodás problémáinak a megoldása is, kiemelve ezek közül az erdészeti szakirányítás rendszerének felélesztését, támogatásának megoldását. Az erdőtörvény módosítását előkészítő munkacsoportban a kamara képviselője is részt vesz. A cél az, hogy az erdészeti-, a vadgazdálkodási és a természetvédelmi törvények újjáalkotásával a korábbi egyoldalúságok helyett az erdő, mint nemzetgazdasági érték, az eddigieknél jobban kiaknázható legyen. E nélkül ugyanis nem képzelhető el a magyar erdőgazdálkodás további fejlődése, a vidéken élő lakosság megtartása, új munkahelyek teremtése, és az erdőkben rejlő gazdasági lehetőségek hatékony kihasználása, azaz az értékteremtő erdőgazdálkodás.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Úgy gondolom, méltó helyszíne a mai vándorgyűlésnek hazánk egyik legjelentősebb erdőgazdálkodója, a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. Mind az erdőgazdaságnak, mind pedig az Országos Erdészeti Egyesületnek eredményes munkát kívánok! Köszönöm, hogy megismerhettük figyelmükkel!

A közgyűlés folytatásában dr. Neszmenyi Zolt, Somogy megye kormány megbízottja és Gelencsér Attila, a térség országgyűlési képviselője is köszöntő beszédben üdvözölte a megjelenteket.

Majd a közgyűlésen elhangzó ünnepi beszédek folytatásaként, már a vándorgyűlést szervezők nevében, Barkóczi István, a SEFAG Zrt. vezérigazgatója fogalmazta meg gondolatait.

„Tisztelt Ünnepi Közgyűlés! Az Országos Erdészeti Egyesület 146. Vándorgyűlését rendező SEFAG Zrt. nevében őszinte tisztelettel és erdészbarátsággal köszöntöm Önöket. Bízom abban, hogy a tegnapi programjaink látványos ízelítőt adtak munkánkról, szakmai iránti elkötelezettségünkről és fejlődésünkről, de lehetőséget arra is, hogy megyénk, városunk fejlesztéseiből, az itt élőkről és kultúrájukról benyomást szerezhessenek.

Somogy erdeinek felét kezeli a SEFAG Zrt. A magánszektorral rendkívül jó a kapcsolatunk – ezért tartottuk fontosnak, hogy a programjainkba magán-erdős vonatkozások is legyenek. A megye híres a nagyvadállományáról is. Célt volt, hogy a Kaposvári Egyetem bőszenfai szarvasfarmján a zárttéri vadtartás élenjáró kutatásaiból az odaláto-

gatók lássanak és tapasztaljanak. Remélem, hogy az esti rendezvényünkön is jól érezték magukat és jutott idő a látottak megbeszélésére és a barátkozásra is. Ha kisebb sérülésekkel is, de remélem mindenki túlélte az éjszakai karaoke okozta megpróbáltatásokat.

Komolyra fordítva a szót, engedjék meg, hogy megosszak néhány gondolatot Önökkel: A vándorgyűlés megrendezése mindig komoly feladatot és egyben lehetőséget is jelent a rendező házigazdának. Lehetőség arra, hogy az itt dolgozók számot adjanak szakmaiságukról, kreativitásukról, szakma iránti elkötelezettségükről, hagyománytiszteltükről és szervezőkészségükről.

A vándorgyűlés vizsga a szakma és önmagunk előtt. Ezért is készültünk nagy izgalommal erre a rendezvényre.



Barkóczi István vezérigazgató, SEFAG Zrt.

A 146 év során soha nem volt ennyi jelentkező. Több mint 800 fő regisztrált, melyből a rendezvény helyi adottságai miatt csak 700 főnek tudtunk helyet biztosítani. A jelentkezők számának rekordja pozitív visszajelzés mind az Országos Erdészeti Egyesület vezetésének, mind a rendező számára. Azt jelzi, hogy az Egyesület vezetése jól végzi a munkáját – jól képviseli szakmánkat és van mozgósító ereje. Kiemelkedő szerepe van ebben a PR-tevékenységnek – közismerté téve az erdészek mindennapi munkáját, problémáit. Ennek köszönhetően mára szereplői lettek az erdészek a jó értelemben vett közbeszédnek.

Cégünknek a sok jelentkező azt a pozitív visszajelzést adja, hogy a 22 állami erdőgazdaság ugyan más adottságokkal rendelkezik és más módon oldja meg a feladatait, de egyben a mi „másságunk” is érdeklődésre tart számot. Nyugtáztuk, hogy a vendéglátó munkája a szakma érdeklődését megragadta.

A SEFAG Zrt., a 146. Vándorgyűlés jelmondatának az „Értéktérítő erdő-

gazdálkodást” választotta – ez a jelmondat nemcsak Somogyra, hanem az egész Magyar erdőgazdálkodásra érvényes. Engedjék meg, hogy ennek az értéktérítésnek a saját értelmezését kifejtsem:

1993-ban született meg a döntés arról, hogy az erdőgazdaságok Rt.-ként kell, hogy működjenek. Ezt követően kialakult egy költséghatékony rendszer, ami sokféle érdeket kellett, hogy figyelembe vegyen a működése során. Példaként említem a teljesség igénye nélkül: a természetvédelmet; a Natura 2000 korlátozásait, az erdőörvény korlátozásait; a közjóléti fejlesztések fokozott igényét, a közmunkaprogram elvárásait; a foglalkoztatási állami elvárásokat. És mindezt az állami létből fakadó korlátok mellett. Különös egybeesés az, hogy az utolsó kaposvári vándorgyűlés 1993-ban volt. Így a SEFAG Zrt. 93-tól történt fejlődése az állami erdőgazdálkodás fejlődésének egyfajta mintáját adja, ezt igazán azok láthatják, akik 1993-ban résztvevői voltak a vándorgyűlésünknek, remélem közülük sokan vannak jelen.

Az erdőgazdasági Rt.-k megalapításuktól eredményesen és önfenntartó módon tették a dolgukat. Nettó befizetők a költségvetésbe – csak a SEFAG Zrt. 700-800 millió Ft-tal évente. Az erdőtervek révén valamennyi vállalat „bővített újratermelést” végzett, végez, hiszen nőtt az őshonosság, csökkentek a sarjállományok – ugyan az állam naturáliában tartja csak nyilván – nő nemcsak az élőfakészlet, hanem annak értéke is.

2010-től a kormány kifejezett elvárása volt, hogy az erdőgazdaságok fokozottan tegyék lehetővé az erdők látogathatóságát és a közjó érdekében minél több fejlesztést hajtsanak végre. Jelentem megtették! Bár a közjót szolgálják ezek a létesítmények, a Zrt.-k saját költségen tartják fenn a részben pályázati, részben saját tőkéből megvalósult létesítményeket. Üzemeltetünk látogatóközpontokat, szálláshelyeket, erdei iskolákat, arborétumokat, parkerdőket, turistautakat, vadaskerteket és erdei vasutakat.

Az állam felismerte, hogy ez a kis szakma különleges értéket képvisel politikai értelemben, ugyanis ott tudunk foglalkoztatni, ahol rajtunk kívül szinte csak az önkormányzatok pl.: az aprófalvas térségekben, hegyvidékeken és ahol az erdő az egyetlen munkajövedelem lehetőség. Fontosnak tartom kiemelni, hogy azokat tudjuk foglalkoztatni, akiket mások nem, így például az alulképzetteket.

A közmunkában az erdőgazdaságok a legszervezettebb foglalkoztatottak. Ha a

vállalkozóink által alkalmazott embereket is beszámítjuk, az önkormányzatok után Somogyban a SEFAG Zrt. a legnagyobb munkáltató, úgy gondolom ez több megyében is így van.

Az erdőgazdaságok aktívan részt vesznek a kutatás-fejlesztési projektekből, valamint az oktatásban. De az értékeink között az egyik legfontosabb az a morális és szakmai rend, szervezethez és az összetartás, ami ezt a szakmát jellemzi.

Tisztelt Kollégák, Kedves Barátaink! Szakmánk értéktérítése kapcsán a fentieket gondoltam kiemelni a teljesség igénye nélkül. Legyünk büszkéek arra, amit létrehozunk, legyünk büszkéek arra, hogy erdészek vagyunk!

Jelentős fejlődési folyamatot tudhatunk magunk mögött, de újabb mérföldkő áll szakmánk előtt. Meg kell újítani az erdészeti jogi szabályozást, mindezt kellő körültekintéssel, oly módon, hogy hosszú távon, kiszámíthatóan jelentősen biztos megélhetést az erdőgazdálkodóknak – szektortól függetlenül, és adjon megnyugtató megoldást a klímaváltozás okozta többlet feladatok. Úgy gondolom ehhez a feladathoz soha nem tapasztalt erőt érezhetünk a szakma mögött. Az Országos Erdészeti Egyesület, a FAGOSZ, a MEGOSZ mellett a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és Földművelési Minisztérium támogatását is élvezhetjük, ami kellő politikai háttérrel biztosítja a törvény módosításához. Minden adott egy gazdálkodóbarát, kevésbé bürokratikus és túlszabályozott törvény elfogadtatására, ami az állami erdőgazdálkodás igényeket is kielégíti. Bízom abban, hogy a folyamatban a reális „Zöldek” támogatását is élvezni fogjuk.

Engedjék meg, hogy zárszóként a köszönetem fejezzem ki annak a szervező, lebonyolító gárdának, akik időt és energiát nem sajnálva dolgoztak azon, hogy a rendezvény valóban feleltethetetlen élményt nyújtson a résztvevőknek! Külön köszönet illeti a feladatokat összefogó kollégáimat, kiemelten Máté János vezérigazgató-helyettes urat, Klenovics Anikó turisztikai és közjóléti osztályvezetőt és Spingár Péter erdőgazdálkodási osztályvezetőt, Pintér Ottó és Horváth Mibály erdészeti igazgatókat! Köszönetem fejezem ki Merczel István műszaki osztályvezetőnek az építő javaslatokért és kreatív munkájáért! Köszönöm megismerő figyelmüket! Jó szerencsét! Üdv az erdészeknek!”

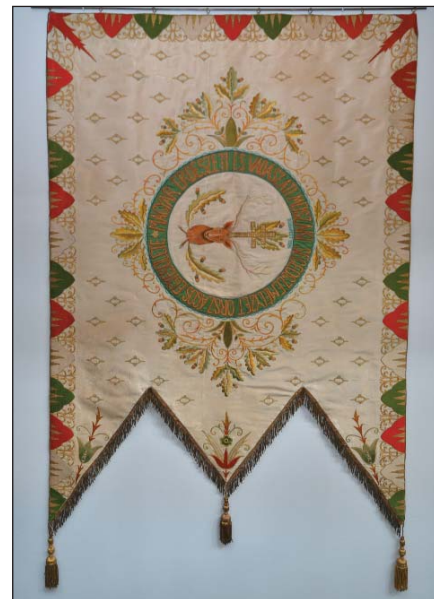
A vezérigazgatói beszéd után az egyesületi összetartozás erős jelképeként, a hagyományok szerint, a klopacska kopogó hangjai mellett emléke-

zett meg a közgyűlés a tavalyi vándorgyűlés óta elhunyt tagtársakra, *dr. Sárvári János*, a könyvtár őre segítségével.

„Mielőtt elhunyt kollégáinkról szólnánk, engedjék meg, hogy a Tisztelt Vándorgyűlés emlékezetébe idézzem nagy elődeinket. Hiszen Somogyország nemcsak három vándorgyűlést, de három nagyszerű elnököt is adott az Országos Erdészeti Egyesületnek: *báró Tallián Béla* 1912-től 1921-ig, őt követően *gróf Széchenyi Bertalan* 1922-től 1925-ig, majd *dr. Haracsi Lajos* 1948 és 50, valamint 1951-52 között volt Egyesületünk nagyra becsült elnöke. Ma rájuk is gondolunk az utódok tisztelgésével.

Tisztelt Vándorgyűlés! Fájdalommal és nehéz szívvel emlékezünk meg a 2014. évi soproni vándorgyűlés óta elhunyt tagtársainkról és kollégáinkról.

edész, Jubász J. Tibor erdőmérnök, *Jubász László* kerületvezető erdész, *Kanyó László* erdésztechnikus, *Dr. Kaszay (Farkas) László Pál* erdőmérnök, *Kászoni Zoltán* ichtiológus, haltenyésztő, *Katona László* erdész, *Kerégyártó Béla* erdőmérnök, *Kiss Attila* erdésztechnikus, *Kollwenz Péter* erdőmérnök, *Kopasz Tibor* erdőmérnök, *Kovács István* erdésztechnikus, *Kozák Imre* erdőmérnök, *Kutbi Szabolcs* erdésztechnikus, *Lencsés Imre* erdőmérnök, *Liebel Erzsébet* erdőmérnök, *Mészáros Imre* erdőmérnök, *Dr. Molnár Sándor* faiparimérnök *Nagy György* erdész, *Nagy Zoltán* vízgazdálkodási üzemmérnök, építőmérnök, *Obermayer György* erdőmérnök-tanár, *Pandula Zoltán* erdőmérnök, *Papp Zoltán* erdőmérnök, *Péczka Sándor* erdész, *Pénzváltó Gé-*



A megemlékezést követő szünet után a vadászkiáltások hangjai hívták újra egybe a tagságot. Lomniczi Gergely, az OEE főtitkára felvezetőjében bemutatta a közelmúltban, a Vértesi Erdő Zrt. és magán adományozók támogatásával, művészi színvonalúan restaurált MEVME történelmi egyesületi zászlót, melyet a Wagner Károly Könyvtárban őriz az Egyesület. Egyben megköszönte *dr. Sárhegyi Zoltán*, *Bukri Julianna*, *Fodermayer Vilmos*, *Király Pál*, *Rakonczay Zoltán*, *Schweighardt Ottó*, *Tollner György*, *Végvári Jenő* és *Inokai Balázs* önzetlen segítségét, mellyel elősegítették a nagy értékű relikvia méltó megőrzését.

Egyesületünk életében és tevékenységei között az arra érdemes tagok kitüntetése kiemelt ünnepnek számít. Öröm az elismerést átvevőnek, és öröm az adományozó közösségnek. Az egyéni életutak és teljesítmények elismerése kifejezi az egész közösség összetartozását, és növeli megbecsültségét.

Dr. Kosztka Miklós, a Díj Bizottság elnöke röviden ismertette a bizottság ez évi munkáját és a meghozott döntések körülményeit. Ezt követően a főtitkár felkérte Zambó Péter elnököt, *Andrésiné dr. Ambus Ildikó*, *Kiss László*, valamint *Mocz András* alelnököket a kitüntetések átadására.



Ádám András erdésztechnikus, *Dr. Barcsay László Károly* erdőmérnök, *Dr. Bánky József* erdőmérnök, *Bednárík József* erdésztechnikus, *Bősze Aladár* erdőmérnök, *Czágásch József* erdőmérnök, *Csorba István* egyéb közép fokú végzettségű, *Dr. Danszky István* erdőmérnök, *id. Dolgos József* erdésztechnikus, *Dr. Dózsa József* erdőmérnök-tanár, *Ecsegi László* erdőmérnök, *Fajszai Ferenc* erdésztechnikus, *Farkas Ferenc* erdésztechnikus, *Hász Béla* erdésztechnikus, *Holczmann István* erdésztechnikus, *Homlok Tamás* erdésztechnikus, *Hubai Gruber Miklós* erdőmérnök, *Jakab Ottó* erdésztechnikus, *Dr. Járasi Lőrinc* Bedő Albert-díjas erdőmérnök, *Jerny Tibor* természetrajz-kémia tanár, kutató, *Jubász Imre* er-

záné erdőmérnök, *Petercsák János* egyéb közép fok, *Reményfy Lászlóné Zsigmond Katalin* Bedő Albert-díjas erdőmérnök, *Sajti Gábor* erdésztechnikus, *Stoflicz Ferenc* erdész, *Szamosi Jánosné* egyéb felsőfokú végzettségű, *Szente László Kaán Károly*-díjas erdőmérnök-tanár, *Szeremley Szabolcs* erdőmérnök, *id. Szi Benedek József* erdésztechnikus, *Szűcs József* erdésztechnikus, *id. Takács Zoltán* erdőmérnök, *Tóth Imre* erdőmérnök, *Tóth Kálmán* erdőmérnök, *Dr. Tőkei Lajos* jogász, mérlegképes könyvelő, *Tuboly Zoltán* ifj. erdésztechnikus, *Dr. Vancsura Rudolf* Kaán Károly-díjas erdőmérnök, *Varga Gyula* erdész, *ifj. Varga Tibor* erdész, *Veszeli István* erdőmérnök, *Wilfing Györgyné* egyéb felsőfokú végzettségű.

Az Országos Erdészeti Egyesület
2015-ben **ÖRÖKÖS TAGSÁGI DÍSZ-
OKLEVÉL** kitüntetést adományoz

Prof. dr. Gencsi László
okleveles erdőmérnöknek,
egyetemi tanárnak

Prof. dr. Gencsi László az erdőmér-
nökképzés, azon belül a növénytani és
dendrológiai oktatás emblematisz-
alakja. 1949-től a Soproni Egyetem ok-
tatója, a Növénytani Tanszék vezetője,
egyetemi tanár. Jegyzeteivel az erdész-
technikus-képzésre is nagy hatással
volt, így az ágazati képzés több szeg-
mensét is alakította munkájával.

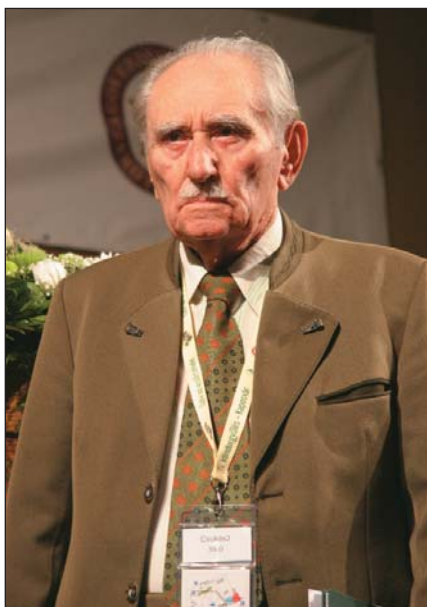
1949-ben válétált a soproni Erdőmér-
nöki Karon, ahol ezt követően nyugdí-
jas koráig dolgozott. Majdnem fél év-
századon át erdészgenerációkat okta-
tott a Nyugat-magyarországi Egyetem
(és jogelődjei) Növénytani Tanszékén.

A vezetői feladatokat a tanszéken és
a Botanikus Kertben megbízottként két
alkalommal adjunktus korában, majd
1975-től a nyugdíjba vonulásig látta el,
és eközben néhány évig a Termőhelyis-
merettani Tanszéket is vezette.

Oktatói tevékenységét *Fehér Dániel*
professzornál kezdte el, aki igen jó ér-
zékel mérte fel beosztottainak képessé-
geit, irányultságát és munkabírását. Így
két kollégáját a kutatásaihoz osztotta be,
őt pedig az oktatási terület művelésével
bízta meg. Feladata volt az oktatás szer-
vezése, az oktatási anyag elméleti és
gyakorlati részének jegyzetekben való
megjelenítése, ami az ötvenes években
már követelmény volt. Ennek eredmé-
nyeképpen már az első másfél évtized-
ben írt vagy szerkesztett több jegyzetet,
egy részüket később újabb kiadásokban
készítette el. Tankönyvet már 1950-ben
készített az erdészeti technikum számá-
ra. Majd később a saját tárgyaiból Erdé-
szeti növénytan címen, s végül Dendro-
lógia címen *Vancsura Rudolffal* közö-
sen látott napvilágot könyve.

Az oktatásban mindig fontosnak tar-
totta, hogy a gyakorlati eszközök fárad-
ságos előkészítésével, illetve a felülete-
sen nem látszó, de a természetben rejlő
logikai összefüggések feltárásával segít-
se a tananyag megértését. Talán ezért
nem volt véletlen, hogy a Felsőoktatási
Minisztérium 1953-ban az akkor alapí-
tott rangos kitüntetésben csak két fiatal
oktatót részesített a soproni intézetből,
Adamovich Lászlót és őt.

Fontos volt számára a más tantár-
gyakkal való szoros kapcsolat, ezért be-
osztottként és vezetőként is tevékeny
megvalósítója volt a társtanszékekkel



rendezett országyáró gyakorlatoknak.
Ez irányú fáradozást már a végzés előtt
elkezdte, mivel *Kurdi István* kollégájá-
val Az Alföldfásítási Szakkör keretében
tanulmányutat szervezett, ahová pro-
fesszorokat és neves szakembereket is
meghívhattak.

Az erdészeti tantárgyakon belül az
élettan és az anatómia lett az elmélyül-
tebb szakmai témája, és ez képezte ku-
tatómunkájának és publikációs tevé-
kenységének tárgyát is. Ebből is adó-
dott, hogy a Faipari Mérnöki Kar meg-
alakulásával reá hárult az a feladat is,
hogy a növénytani, illetve anatómiai tan-
anyagot kidolgozza, és jó ideig oktassa.
Ehhez megírta a Faipari növénytan cí-
mű jegyzetet, majd fahatározókat készí-
tett.

Az oktatás és kutatás művelése során
is megnyilvánult benne a közösségi, il-
letve szociális érzékenység. A szakszer-
vezet oktatási felelőse volt, amikor az



oktatás színvonalának növelése érde-
kében pedagógiai előadássorozatot, a
laboránsok részére pedig államilag mi-
nősített képzést szervezett és vezetett.
Ez utóbbi a laboránsok anyagi javadal-
mazását is emelte. Később titkárként és
elnökként a munkatársai szociális hely-
zetének javításához, tevékeny részt vál-
lalt az orvosi rendelő, a fogorvosi ren-
delő, a zánkai és a keszthelyi üdülő lét-
rejöttében, és más lehetőségek megte-
remtésében.

A tanszéken a laboratórium, a szem-
léltetés és a gyűjtemények fejlesztése
mellett, a botanikus kert üvegházának
és kezelő épületének a felépítése is
gondja volt, amit sok nehézség leküz-
désével sikerült is megvalósítani.

Kutatási tevékenysége az erdeifenyő
törzs- és koronafejlődésére, a korona
asszimilációs és légzési tevékenységére
terjed ki, valamint az anatómiai és a szí-
lársági jellemzők közötti összefüggé-
seket kutatta. Ezeket folyamatosan pu-
blikálta, és a hazai, illetve külföldi ren-
dezvényeken ismertette. Ehhez kapcsó-
lódott az a tevékenysége is, hogy az
egyetem tudományos közleményeit
hosszú ideig szerkesztette. Emellett
rendszeresen publikált az Erdészeti La-
pokban, nemcsak szakkikkeket, hanem
egy-egy témához kapcsolódó szemé-
lyes hangvételű írásokat is.

Munkája során számos szakmai bi-
zottságban és bíráló közösségben kép-
viselte az egyetemet. Hosszú ideig volt
tagja az Országos Szaktanácsadási Bi-
zottságnak, és sokáig irányította a felvé-
teli előkészítő tanfolyamokat.

Nagy családból származott, ember-
tisztelétét édesapjától, emberszeretetét
édesanyjától örökölte. Folyamatos ta-
nulásával, lenyűgöző tudásával rövid
idő alatt kitűnt évfolyamtársai közül.
Hűséges és kitartó munka jellemezte,
amit elkezdett, azt mindig véghezvitte.
Mai napig visszajár az egyetemre, a volt
tanszékre, ahol nagy szeretettel fogad-
ják. Tanszékvezetőként beosztottjait
mindig munkatársnak tekintette.

Munkásságát számos kitüntetéssel is-
merték el, a legjelentősebbek közé tar-
tozik a 2004-ben adományozott Magyar
Köztársasági Bronz Érdemkereszt, és a
90. születési évforduló alkalmából át-
vett Életfa Emlékplakett Arany Fokozá-
ta elismerés.

Szakmaszeretettel, emberségével,
a kollégákhoz való viszonyulásával
örökérvényű példát mutat Egyesüle-
tünk mindhárom alapértéke, a Szakér-
telem – Erkölc – Összetartozás terüle-
tén.

Bedő Albert- emlékérmét kapott

BARKÓCZI ISTVÁN
okleveles erdőmérnök

Húsz évig volt az OEE Kaposvári Helyi Csoportján belül a szántódi kistérségi közösség irányítója. Egy cikluson át a helyi csoport elnöke és több cikluson át máig küldöttje. 1999 óta, a cég vezérigazgatójaként az egyesületi tevékenységet segítette és támogatta. Vezetése alatt megélénkült az egyesületi tagok szakmai és társadalmi aktivitása: természetfotó-pályázatokat, fakitermelő-versenyeket, er-



dész-vadász bálokat szerveztek. A szakmai napok rendszeressé váltak. Tovább építette az egyesületi és szakmai kapcsolatokat a horvát és osztrák kollégákkal.

A Vadgazdálkodási Szakosztály aktív tagja, a vadászat, vadgazdálkodás és vadászati infrastruktúra elkötelezett fejlesztője. Kezdeményezte, felkarolta és összefogta a sarangolt választékok biomassza-célú felhasználását a Dél-Dunántúlon. Az ökoturisztikai centrumok és a közjóléti létesítmények fejlesztésével az erdőt járó, ismerő és szerető közönség kapcsolatát erősítette az erdőgazdálkodás és vadászat területén. Munkatársaival együtt oktatással, vizsgáztatással, gyakorlati oktatási terület biztosításával támogatja az erdészeti oktatás minden szintjét.

Társadalmi szerepvállalása és kommunikációs tevékenysége rendszeres és folyamatos. Az Erdőmesterek című kilencrészes filmsorozat elkészítésével nemcsak a társaságot, de a szakmát is népszerűsítette a széles közönség előtt.

Szakmai, közösségi, egyesületi munkát támogató tevékenysége alapján közmegebecsülésnek örvend.

DUDÁS PÁL
okleveles erdőmérnök



Három cikluson át, 1994–2010 között volt a Bajai Helyi Csoport titkára. Ez alatt szakmai tanulmányutakat szervezett hazai és szomszédos országbeli erdészeti vállalatokhoz, gazdaságokhoz. Fontos szerepe volt a horvátországi társ-erdőgazdasággal kialakított jó szakmai és baráti kapcsolat kiépítésében, fenntartásában, ápolásában. Kiemelkedő munkát végzett a 2002. évben Baján megrendezett egyesületi vándorgyűlés szervezésében és lebonyolításában.

Az ártéri és homokhátsági erdőgazdálkodás teljes spektrumát ismerve erdészetvezetőként irányítja a Gemenc Zrt. Hajósi Erdészetét. Komoly eredményeket ért el a különböző szakmai érdekcsoportok, az állami és a magán-erdőgazdálkodás, erdészek, természetvédők, vadászok kapcsolatának javításában.

A szegedi Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskola gyakorlati képzésének segítője évtizedek óta. Oktatói munkásságát a gyakorlatiasság jellemzi, amit diákjai nagyra értékelnek. Számos tudományos diákköri dolgozatot és diplomatervet készítő hallgató munkáját segítette. Több elméleti és gyakorlati vadgazdálkodási téma kutatásában vett részt. Fő kutatási területe a gímszarvas táplálkozásbiológiája és migrációja. A Nyugat-magyarországi Egyetemen együttműködve igen értékes munkát végzett a foglytenyésztés ismeretanyagának kialakításában.

Közösségformáló ereje, gyakorlati erdőgazdálkodásban, oktatásban, kutatásban végzett tevékenysége miatt köz-tiszteletben áll.

EMMERLING GÁBOR
okleveles erdőmérnök

Munkaviszonya kezdetétől az OEE Székesfehérvári Helyi Csoport meghatározó tagja. Lelkiismeretes munkájával számos nagy létszámú szakmai rendezvény szervezője, mint például a VADEX Mezőföldi Zrt. által a 2000. évben rendezett vándorgyűlés, vagy az egyetemi csoportok tanulmányútjai. 1994–2002 között két cikluson át volt a helyi csoport titkára. Ez alatt sok érdeklődőt vonzó rendezvényeket szervezett. Működtette az erdészeti kerekasztalt, amelynek keretében végiglátogatva a különböző adottságú erdésze-



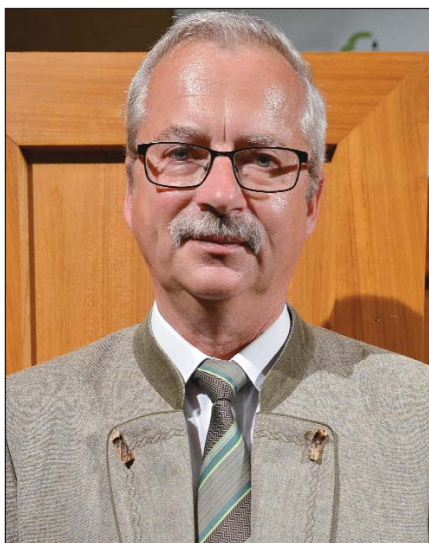
teket, a kollégák szakmai tapasztalatokat cserélhettek. Társ egyesületi csoportoknak és szakosztályoknak is érdekes tanulmányutakat szervezett. Az OEE Fakereskedelmi Szakosztályának tagja.

Kiemelkedő és eredményes szakmai tevékenységét a VADEX Mezőföldi Zrt.-nél és jogelődjénél fejtette ki. Előbb műszaki vezető, majd erdészet-vezető, később az erdőművelés és a fahasználat irányítója, ma a cég gazdasági vezérigazgató-helyettese. Minden beosztásában nagy munkabírással és innovációs készséggel oldotta meg a feladatait. Aktív közreműködésével készült a Pákozd-Sukorói Arborétum és erdei iskola, a Gaja-völgyi Tájécentrum. Egész szakmai pályafutása során a különböző érdekcsoportok közötti összhang megteremtése, az erdőgazdálkodás társadalmi megbecsülésének növelése motiválta tevékenységét. Sokoldalú felkészültségével a szakma és az egyesület céljai érdekében tevékenykedik.

Kaán Károly- emlékérmét kapott

HALÁPI NÁNDOR
okl. erdőmérnök, mérnök tanár

Középiskolai tanulmányait jelenlegi munkahelyén, a Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskolában végezte. Az Erdőmérnöki Kar elvégzését és az erdőmérnöki diploma megszerzését követően a DEFAG Ásotthalmi Erdészeténél kezdte meg a szakmai munkáját. 1982-ben az iskola vezetése megkereste és tanári állást ajánlott részére. Azóta, 33 éve – a most már – Kiss Ferenc Erdészeti Szakképző Iskola a mun-



kahelye. 1997-től napjainkig folyamatosan az iskola első számú vezetője. Szakmai és pedagógiai tapasztalataira alapozva többször felkérték lektorálási feladatokra. Lektorálta az erdőszektechnikus, valamint az erdőszekzeti szakmunkás szakképesítés szakmai és vizsgáztatási követelményeit, az erdőszektechnikus tankönyvek közül az erdőművelés, erdővédelem és erdőszekzeti növénytan, az erdőszekzeti szakmunkás tankönyvek közül az erdőszekzeti és vadgazdálkodási alapismeretek véleményezésében vállalt szerepet.

Az általa vezetett iskolai csapatmunka eredményeként az utóbbi 6 évben szege-di tanulók nyerték az Országos Szakmai Tanulmányi Versenyt, valamint az Ifjú Vadászok Országos Vetélkedőjét. Szeged Megyei Jogú Város ezt a tevékenységét ismerte el a Szeged Ifjú Tehetségért 2013-as kitüntetésével. A Csongrád megyei Helyi Csoportnak 2002-től elnöke, öt cikluson keresztül, és jelenleg is a helyi csoport küldöttje. Több év óta elnökségi tagja az Alföldi Erdőkért Egyesület vezetőségének. Az Országos Erdészeti Egyesület Oktatási Bizottságának 1996 óta tagja.

Prof. Dr. HORVÁTH BÉLA
okl. gépészmérnök, mérnök tanár



1975-től dolgozik a Nyugat-magyarországi Egyetem (a továbbiakban: NymE), illetve jogelődei Erdőmérnöki Karán. 1984-ben az erdőszekzeti műszaki szakterülethez kötődően szerzett kandidátusi minősítést, és lett 1996-ban habilitált doktor. 1985-től az Erdőmérnöki Kar tanszékvezetője, 1999–2014-ig intézetigazgatója, 1990-től két cikluson keresztül dékánhelyettese is. Szervezője és egyben a vezetője az Erdőmérnöki Kar csíkszeredai távoktatási tagozatának. 2003–2005-ig szakvezetője a kar Környezetmérnöki Szakának. Irányításával készült el a Környezetmérnöki BSc Szak alapítási és indítási dokumentuma. Vezetője a Roth Gyula Erdészeti és Vadgazdálkodási Tudományok Doktori Iskola Erdészeti műszaki ismeretek című PhD alprogramjának. 2003-ban szerkesztésében jelent meg az Erdészeti gépek című szak- és tankönyv. 2014-től megbízottként vezeti a NymE szombathelyi Természettudományi és Műszaki Karának Műszaki Intézetét, és szervezi a karon 2015 őszén induló gépészmérnök képzést. 1975-től tagja az Egyesület Soproni Helyi Csoportjának, 1978-tól az OEE Gépesítési Szakosztályának. Az OEE Gépesítési Szakosztályának titkára, majd elnöke. Tagja továbbá a Magyar Tudományos Akadémia Agrár- és Bioműszaki Tudományos Bizottságának, a Magyar Tudományos Akadémia Veszprémi Akadémiai Bizottsága Erdészeti Szakbizottságának, 2002–2010-ig tagja Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzatának, 2002–2006 között elnöke az Önkormányzat Oktatási-, Sport- és Ifjúsági Bizottságának.

TÓTH GÁBOR
okleveles erdőmérnök

1992-től az Ipolyvidéki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság Berceli Erdészeti-nek gyakornoka, majd műszaki vezetője. 1996 nyarán a Romhányi Erdészeti vezetőjének nevezték ki, a nevéhez fűződik az erdőgazdaság romhányi vadászterületének kialakítása. 1998 őszétől napjainkig az Ipoly Erdő Zrt. gazdasági, majd a gazdasági és termelési vezérigazgató-helyettesi munkakörét tölti be. Személyes teljesítménye a társaság szakmai munkát is szolgáló tervezési és kontrolling folyamatának a kialakítása, bevezetése. Az általa megalkotott, jól

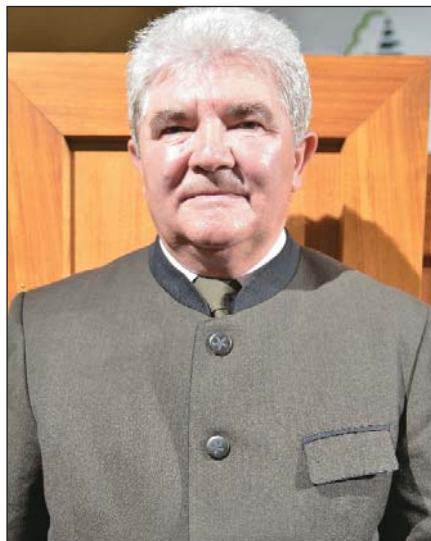


tervezhető és erősen ösztönző hatású érdekeltségi rendszer működtetése az egyik kulcsa annak, hogy a társaság alacsony erdőjáradék mellett is elismert szinten teljesít. A közjóléti és turisztikai infrastruktúra gyarapodásának nélkülözhetetlen külső forrásaként belépő uniós támogatások pályázatainak sikerre vitelében meghatározó szerepet vállal. A vállalkozói munkák előző évi összehangolt versenyeztetésével nagy előrelépést tett a tervezhetőségben, a logisztikai lépések feladatcsomagokba rendezésével újszerű tartalékokat tárt fel a hatékonyságban. Elkötelezetten és eredményesen dolgozik együtt az erdővel összefüggő idegenforgalomban érdekelt szereplőkkel, érdekcsoportokkal, civil szervezetekkel. 2014-ben a Balassagyarmatért Emlékérmét vehette át. Az Egyesületnek 1994 óta tagja, eddig két cikluson át vett részt a Választási Bizottság munkájában. Egy évtizede elnöke az Erdészcsillag Alapítvány felügyelőbizottságának. Fontos szerepe volt a 2009. évi, selmeci vándorgyűlés megvalósításában.

Decrett József- emlékérmét kapott

KOVÁCS SÁNDOR
erdésztechnikus

A soproni Roth Gyula Erdészeti Technikum elvégzése óta a Bakonyerdő Zrt.-nél, illetve jogelődeinél dolgozik különféle beosztásokban. Legnagyobb sikereit a vadászati és az erdőművelési ágazatokban érte el. Kerületvezető vadászként a vadállomány életfeltételeinek javítását, a vadföldgazdálkodásban rejlő lehetőségek kiaknázását, az erdei és mezőgazdasági vadkárok csökkentését, az eredmé-



nyes bérvadásztatáshoz szükséges feltételek megteremtését tűzte ki célul, amelyet 15 éves tevékenysége során sikeresen megvalósított. Erdőművelési műszaki vezetőként legfontosabb feladatának tekintette az azonális dombvidéki bükösök felújítását, amelyben a természeti folyamatokra alapozott, de a folyamatos emberi beavatkozásokat sem nélkülöző eljárásokat alakított ki. Az erdőművelési, erdőápolási feladatok közben fontos és kísérletező szerepet szánt a vegyszeres technológiák alkalmazásának. Sikereket ért el az erdősítéshez szükséges cseméték termesztésében, külön technológiát dolgozott ki a mesterséges makkvetések munkaműveletére, ezek bemutatására szervezett szakmai bemutatók házigazdája is. Jelenleg a Pápai Erdészet erdőgondnokaként az erdőgazdálkodás valamennyi tevékenységének tervezését és irányítását végzi a nagyon változatos termőhelyű, sok természeti kártól szenvedő saját területén.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek 1972 óta tagja, szabadidejéből szívesen áldoz segítők jellegű önkéntes munkára.

MIHÁLY LÁSZLÓ
erdésztechnikus

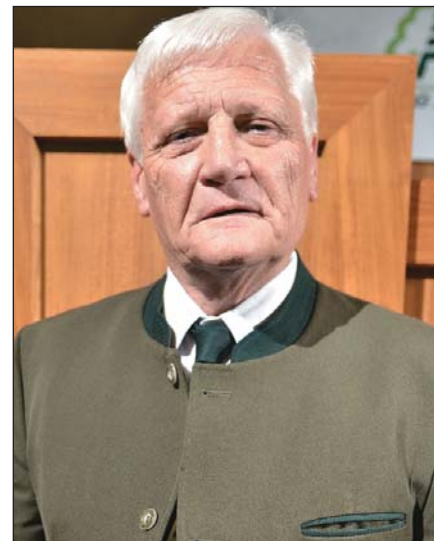


Pályáját 1974-ben a Berzencei Erdészetnél kezdte, 1975-óta tagja Egyesületünknek. Kerületvezetőként a Dráva-mente értékes kocsányos tölgy állományaiban végzett komplex erdőgazdálkodási munkákat. A jelentős természeti és gazdasági értéket képviselő, elődeink munkáját dícsérő erdőkben a maximális értékkihozatalra törekedve megteremtette a tartamos erdőgazdálkodáshoz szükséges feltételeket. Jó szervező képességére alapozva 1983-tól szállításvetetői feladatokat látott el, 1990–2001-ig műszaki erdész beosztásban, kiváló műszaki és logisztikai érzékét kamatoztatta. Nevéhez köthető a szállítói sorban állás gyakorlati megoldásának kivitelezése, a feltáró hálózat fejlesztése és karbantartása. 2001 óta kerületvezető erdészként az 1000 hektáros Berek kerületet irányítja. Az alapvető gazdálkodási feladatok mellett széles körű erdészeti tevékenységet végez, ami erdőtelepítésekben, faanyag-felvásárlásban testesül meg. Széles látókörű, innovatív, fogékony az új megoldásokra. 2006-ban a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. a Somogyi Erdőkért Aranygyűrűvel jutalmazta munkásságát. Jelentős szerepet vállal a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésében. Anyanyelvi szintű horvát nyelvtudása és jó kapcsolatteremtő képessége egyik motorja annak, hogy a horvát és a magyar erdészeti szakemberek között szoros szakmai és baráti kapcsolat alakult ki. A természet, az erdő iránti elkötelezettség meghatározó szerepet tölt be életében, ezt továbbadta erdőpedagógiai szakmérnök lányának is, aki jelenleg a Sziágyi Erdei Iskola tevékenységét koordinálja. Munkájával, szakmai elkötelezettségével kivívta környezete, kollégái elismerését határon innen és túl.

PLESTYÁK KÁROLY
erdésztechnikus

Az Egyesület munkájában 1956-óta vesz részt. Erdészgyakornoki munkáját az Esztergomi Erdőgazdaság Dorogi Erdészeténél 1958. január 1-jén kezdte, ahol örökre elkötelezte magát az erdőművelési szakterület mellett. Gyakornoki ideje letelte után kerületvezető erdészként dolgozott a Bajnai, majd a Piliscsabai Erdészetnél. A Pilisi Parkerdőgazdaság megalakulásakor 1969-ben erdőművelési műszaki vezetőnek nevezték ki, ebben a munkakörben dolgozott 2002-ig.

Első Bedő-díjasaink egyike, *Dévényi Antal* erdőmérnök mellett műszaki veze-



tőként irányította az 1930-ban megkezdett kopárfásítási feladatokat. A meredek pilisi dolomit oldalak kézi talaj-előkészítése, padkázása, ültetése, a fiatal fenyvesek ápolása rengeteg kétkezi munkást igényelt egy olyan térségben, ahol az ipar és a bányák munkáselszívó hatása óriási volt. Embersége, emberszeretete, a kétkezi munkások nagyfokú becsülése mégis mindig megteremtette a szükséges munkaerőt. Az erdészet hazai gyakorlatában egyedülállóan, a dolomit-kopárfásításra alkalmazták és tették sikeressé a fenyőmagvetéses technológiát. A létrehozott erdők tanulmányutak bemutató területévé váltak, amelyek egy része 1993-ban leégett. E területeken a kopárfásítást a pusztáig leégett erdőben újra meg kellett ismételni. Ennek az áldozatos munkának köszönhetően léphetett tovább az erdészet a fenyőállományok fokozatos lombos állománnyá alakításához, hiszen a fenyő védelmében mindenütt kezdenek megjelenni a lombos fafajok. Országosan elismert személye híd a mai és az 50-60 évvel ezelőtti gyakorlat között.

Az emlékéremmel kitüntetettek nevében *Emmerling Gábor, Prof. Dr. Horváth Béla és Mibály László* mondott köszönetet.

Az Országos Erdészeti Egyesület ELISMERŐ OKLEVÉL kitüntetését kapta 2015-ben:

Bakay László erdőmérnök, a Balassagyarmati Helyi Csoport tagja, aki felvidéki származású szakemberként rendkívül sokat tett a szlovák-magyar szakmai és emberi kapcsolatok kiépítéséért és fejlesztéséért, a határon átnyúló együttműködés sikeréért.

Dr. Boda Zoltán erdőmérnök, a Visegrádi Helyi Csoport tagja, budapesti erdészvezető, aki a főváros környékén a lakosság által leglátogatottabb erdőterületen áll helyt a szakmai, közjóléti feladatok végrehajtásában és a lakosság, civil szervezetek tájékoztatásában és meggyőzésében.

Dezső Vilmos vadász-vadtenyésztő mester, a Szombathelyi Helyi Csoport tagja, a szentpéterfai vadászterület szakmai irányítója, kiemelkedő vadászati szervező szakember, kiváló egyesületi és közösségi személy.

Gál Imréné erdőmérnök, a Békés megyei Helyi Csoport tagja, elismert békési természetvédelmi-tájérendező szakember, a természeti értékek avatott népszerűsítője, a selmeci szellem lelkes ápolója.

Kádár Attila erdőmérnök, az Erdélyi Helyi Csoport alapító tagja, egy

székelyudvarhelyi magánerdészet meghatározó szakembere, a természetszerű erdőgazdálkodás és az egyesületi rendezvények lelkiismeretes, elkötelezett személyisége.

Kálmán Miklós erdőmérnök, a Visegrádi Helyi Csoport tagja, pilisi műszaki osztályvezető, fejlesztések felelőse és tanulmányok szerzője, az egyesületi életben helyi szinten és szakosztályokban vezető tisztséget betöltő, elhivatott személy.

Lasancz János erdésztechnikus, a Csongrád megyei Helyi Csoport tagja, az Ásotthalom környéki erdők területvezető erdésze, a kedvezőtlen adottságú homokterületeken végzett erdőnevelés eredményes szakembere.

Lázár Tamás erdőmérnök, a Baranya megyei Helyi Csoport tagja, ormánsági erdőgondnok, a többcélú erdőgazdálkodás, a színvonalas és eredményes erdőművelés elkötelezett szakembere, segítőkész kolléga.

Mester Gézané képesített könyvelő, nyugdíjas egyesületi titkárságvezető, aki a titkárságon végzett csaknem negyed évszázados megbízható, lelkiismeretes munkájával biztosította az egyesület eredményes működésének hátterét.

Ó. Szabó Mihály erdész, a Balassagyarmati Helyi Csoport tagja, alsópetényi területvezető erdész, igazi tő melletti szakember, az erdő- és vadgazdálkodás helyi egyensúlyának fenntartója, közösségteremtő munkavállalói érdekképviselő.

Palkovics Zoltán erdésztechnikus, a Pápai Helyi Csoport tagja, a Rezi környéki erdőterületek területvezető erdésze, kiszáradással sújtott és többcélú erdőgazdálkodással érintett erdők lelkiismeretes szakembere.

Szalai Károly erdésztechnikus, a Kaposvári Helyi Csoport tagja, a Deseda melletti erdőterületek területvezető erdésze, a város környéki parkerdő és arborétum kialakításának elkötelezett közreműködője, aktív érdekképviselői vezető.

Tihanyi Gyula erdőmérnök, a Nagykanizsai Helyi Csoport tagja, nyugdíjas személyügyi vezető, a zalai állami erdőgazdálkodó eredményes közgazdasági és informatikai munkatársa, a helyi egyesületi élet elismert vezetője és fontos országos egyesületi tisztségeket betöltő személy.

Tölgyfa Gábor erdőmérnök, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Helyi Csoport tagja, nyíregyházi erdészeti igazgató, az akácfaanyag-hasznosítás és közjóléti fejlesztések elkötelezett, elismert szakembere.

Türi Zsuzsanna erdőmérnök, a Debreceni Helyi Csoport tagja, erdőtervezési szakterületen a térinformatika, térképészet szakavatott művelője, szakmai és egyesületi programok lelkes szervezője és közreműködője.

Veres Sándor erdésztechnikus, az Egri Helyi Csoport tagja, egerbaktai területvezető erdész, alapos és lelkiismeretes erdőnevelő, szakmai programok szervezője, lelkes érdekképviselői és közösségi személy.



Elismerő oklevéllel díjazottak 2015-ben



Az Év Erdésze verseny országos döntőjének résztvevői 2015-ben

A közgyűlés folytatásában, immáron hagyományosan, az Év Erdésze Verseny díjátadására került sor. A szakértelem egyesületünk alapértékei közé tartozik. Ez a szakértelem méretet meg az Év Erdésze Versenyen, melynek VIII. országos döntője 2015-ben ismét a Vándorgyűléssel együtt, azt közvetlenül megelőzően zajlott a SEFAG Zrt. szervezésében és az egyesületi partnerek támogatásával.

A díjakat *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó* technikus alelnök, és *Spingár Péter* a szervező erdőgazdaság, a SEFAG Zrt. erdőgazdálkodási osztályvezetője, a verseny fő szervezője adta át. Az egyes versenyszámok első helyezettjei oklevelet és az Andreas Stihl Kft., illetve a Grube Kft. tárgyjutalmát kapták.

Az összetett szakmai írásbeli feladat-sor megoldásában *Palák János Imre*, a Budapesti Erdőgazdaság Zrt. erdésze bizonyult a legjobbnak. A felismerés versenyszám győztese *Gallai Richárd*, a Kaszói Erdőgazdaság Zrt. erdésze. Az erdőfelújítás leírása, valamint a koronglövészet versenyszám győztese *iff. Somogyi József*, a Bakonyerdő Erdészeti és Faipari Zrt. erdésze. Az állományleírás versenyszám győztese *Piri Norbert*, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. erdésze. A

famagasság- és fatérfigatbecslés versenyszám győztese *Nagy Richárd*, az Egererdő Erdészeti Zrt. erdésze. Az élőfakészlet meghatározása körlepösszeg mérésével versenyszám győztese *Kovács Péter*, az Ipoly Erdő Zrt. erdésze. A gyérítés-jelölés versenyszám győztese *Jakabfi Ferenc*, a Zalaerdő Erdészeti Zrt. erdésze.



Az Év Erdésze 2015-ben Tóth Péter

A szálalásjelölés versenyszám győztese *Kolozsi Géza László*, a Pilisi Parkerdő Zrt. erdésze. A választékolás versenyszám győztese *Varga László*, az Északerdő Erdőgazdasági Zrt. erdésze.

A rönkszámbavétel versenyszám győztese *Pápa Zoltán*, a Mecsekerdő Zrt. erdésze.

A sarangszámbavétel, a golyós lövészet, valamint a távolságbecslés és trófeaminősítés versenyszámok győztese *Péter Krisztián*, a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. erdésze.

Az egyes szakmai versenyszámok nyertesei után az összetett verseny dobogós helyezést elért erdészeit szőlítot-ták a színpadra.

A harmadik díj a túrafelszerelések specialistája, a Mountex Kft. felajánlásából 150 000 Ft értékű Fjáll Raven és HanWag vásárlási utalvány volt. Az Év Erdésze Verseny harmadik helyezettje: **Varga László**, az Északerdő Erdőgazdasági Zrt. erdésze.

A második díj az erdészeti és vadászati termékeket forgalmazó Grube Kft. felajánlásából 175 000 Ft értékű vásárlási utalvány volt. A nyereményt átadta *Szaniszló Gábor*, a Grube Kft. ügyvezető igazgatója. Az Év Erdésze Verseny má-

sodik helyezette: **Péter Krisztián**, a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. erdésze.

Az első díj pedig az Andreas STIHL Kft. felajánlásából STIHL és VIKING termékekre vonatkozó 250 000 Ft értékű vásárlási utalvány volt, melyet **Bakon Gábor** ügyvezető igazgató adott át. Az Év Erdésze Verseny első helyezette: **Tóth Péter**, a Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. erdésze.

Az erdésztechnikusok munkája erdőgazdálkodásunk gerincét alkotja. Az ehhez szükséges megfelelő képzettség fontosságát hangsúlyozva a tavalyi vándorgyűlésen a Szombathelyi Erdőgazdasági Zrt. hagyományteremtő szándékkal különdíjat ajánlott fel az első helyezettnek. A kezdeményezést folytatva, a SEFAG Zrt. az első és a második helyezett versenyző részére egyenként 50-50 000 Ft értékű különdíjat adományozott. Három erdélyi versenyző is indult az idei versenyen, közülük a legjobb a SEFAG Zrt. 100 000 Ft-os utalványát kapta. Az első helyezett a Gyulaj Zrt. pénzjutalommal és üdülési lehetőséggel jutalmazta.

Hagyomány, hogy a verseny győztese a következő versenyig megőrzi az Év Erdésze Vándorszerleget. A hagyományos serleg mellett az idei évtől egy igazi szakmai különlegességet is átvehet a győztes. A CGP Instruments új fejlesztését, egy fából készült digitális átlaló prototípusát ajánlotta fel az Év Erdésze Verseny vándor szimbólumának. A szakmánk jelképének is mondható eszközöt **Petrovics Péter**, a CGP Instruments Kft. ügyvezető igazgatója adta át.

Az Erdészeti Tudományos Intézet a mezőgazdasági miniszter által 1970-ben alapított Vadas Jenő-emlékplakettel ismeri el azon szakembereket, kollégákat tevékenységét, akik sokat tettek a hazai erdészeti kutatás fejlesztéséért. Vadas Jenő szakmai tevékenysége és örököseinek szellemi útmutatásai méltóvá tették őt arra, hogy a nevével fémjelzett emlékéremmel olyan szakembereket tüntessenek ki, akik kiemelkedően sok segítséget nyújtanak az erdészeti tudományos tevékenységhez, a kutatási eredmények gyakorlatba történő bevezetéséhez, elismertségének növeléséhez.

A díjat a közgyűlés nyilvánossága előtt **dr. Borovics Attila**, a NAIK Erdészeti Tudományos Intézet intézetvezető igazgatója adta át.

A 2015. évi vándorgyűlés alkalmából az Erdészeti Tudományos Intézet Vadas Jenő-emlékérem kitüntetéssel ismerte el **dr. Sárvári János** erdőmérnöknek, a MEGOSZ ügyvezető elnökének azt a sokéves munkáját, amellyel a gyakorlat



Dr. Sárvári János, Dr. Borovics Attila

oldaláról támogatta az intézet kutatási tevékenységét.

„Dr. Sárvári János a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Szövetségének ügyvezető elnökeként meghatározó szerepet vállalt abban, hogy a magán-erdőgazdálkodókat érintő gazdálkodási és szervezeti problémákat tudományos igénnyel feltárjuk, a magán-erdőgazdálkodás legfontosabb kihívásaira megoldásokat keressünk, új fejlesztési és innovációs utakat nyissunk. A nem működő magán-erdők megszólításában, az osztatlan közös tulajdon felszámolására tett első lépések elindításában, a birtok-elaprózódás megállításához szükséges lépések megalapozásában, az ültetvényes

gazdálkodás jogi kereteinek és versenyképes támogatási feltételeinek megteremtésében kiemelkedő érdemei vannak a díjazottnak, így a közreműködésével létrejött tudományos együttműködések és első eredmények esélyt adnak arra, hogy sikeres jövőt építsünk a magán-erdőgazdálkodás területén is. Köszönjük elkötelezett munkáját és mindenkori együttműködését” – fejezte be a méltatást az intézet igazgatója.

Az Országos Erdészeti Egyesület Közgyűlésének díjátadási része ezzel zárult. A program utolsó pontjaként, a 146. Vándorgyűlés sikeres befejeztével, **Barkóczi István** és **Spingár Péter** felköttették a kaposvári emlékszalagot az Egyesület vándorzászlajára, majd átadták a 2016. évi tervezett erdélyi Vándorgyűlés házigazdájának, **Tamás Sándornak**, **Kovács Sándornak** az Erdélyi Helyi Csoport elnökének és **Kisgyörgy Sándornak** a Sepsiköröspatak polgármesterének.

Az ünnepi közgyűlés végén, a 146. OEE Vándorgyűlés zárásaként a résztvevők elénekelték az erdészhimnusz.

Jó szerencsét! Üdv az erdésznek!

Az OEE 146. Vándorgyűlés eseményeit bemutató lapszám szerkesztésében és az eseményeken készült fényképek fotózásában közreműködtek: **Klenovics Anikó**, **Szűj Mónika**, **Békési János**, **Detrich Miklós**, **Ihárosi Péter**, **Spingár Péter**, **Zétényi Zoltán** és a **SEFAG Zrt.** munkatársai.



A résztvevők névsora

Abért Rita, Ábrahám Gábor, Ábrahám István, Ács Norbert, Ács Péter, Ádám Dénes, Ágoston Gyula, Almádi István, Almási István, Andorka Bernát, Andorka István-Andor, András Zsolt, André Béla, André Zoltán, Andrési Pál, André-siné Dr. Ambrus Ildikó, Antli István, Appl Gábor, Arató János,

Babos Imre id., Bácsi Benjamin, Badari Tibor, Bagaméry Gáspár, Bagdán Levente, Bagdi Judit, Bajdik Péter, Bajnai Csaba, Bajner Attila, Bajzáth Éva, Bakay László, Bakó Csaba, Bakon Gábor, Balázs László, Bálega Zsolt, Bálint Sándor, Balog Tamás, Balogh Kömpöc Róbert, Balogh László, Bán Gábor, Bárány Lajos, Baranya Csaba, Baranyai Istvánné, Baráth András, Dr. Bárány Gábor, Bárdos Bence, Barkóczi István, Barna Péter, Dr. Bartha Dénes, Barton Zsolt, Bátty Dániel, Bencze László, Benei Béla, Benei Zsolt, Benke Jenő, Berecki Gábor, Berényi Attila, Berényi Gyula, Berta Tamás, Bidló András, Bilig Zsolt, Bircher Gyula, Bischof Norbert, Dr. Bitay Márton Örs, Bitó Irén, Bitter Adrienn Márta, Boa Tamás, Bocz Csaba, Dr. Boda Zoltán, Bódi György, Bodor György, Bogdán József, Boglári Zoltán, Bognár Gábor, Bognár Gáborné, Bognár Tibor, Bolgár Róbert, Bóna József, Borka Róbert, Borka Viktor, Boros Bianka Diana, Dr. Borovics Attila, Borsó Zoltán, Bózsó Gyula, Bőr Attila, Braunitzer Richárd, Buday Péter, Bugán József, Bunevác Győző, Buzsáki Gábor, Buzsákiné Szilágyi Anikó,

Czémán Imre, Czili Kármén,

Csala Flórián, Csapó József, Császár György, Csejkné Kissimon Mária, Cserép János, Csernus Zsolt, Csiha Imre, Csikós András, Csikós Béla, Csoknyai József, Csonka Tibor, Csontos Dömötör, Csordás Nagy László, Csordás Nagy Lászlóné, Csordás Roland, Csurgó Lajos,

Dalvári Vince Gábor, Dánfy László Andor, Dankó Miklós, Darvas Tamás, Demjén Béla, Dénes Károly, Dezső Vilmos, Dobó Béla, Dobó István, Dobos Ildikó, Dolnegó József, Domján Marcell, Domokos Geregely, Doncsecz Károly, Donkó Károly, Döme László, Dömötör Petra, Dudás Pál, Dudás Péter, Dudás Szabolcs, Dudásné Gram Ágnes,

Emmerling Gábor, Emmerlingné Köhler Marietta, Erdősi Gyula, Esztó Kinga,

Farkas Csaba, Fazekas József, Fazekas Tamás, ifj. Fehér Ferenc, Fehér István, Fehér Norbert, Fehér Sándor, Fehér Tamás, Feketéné Pechtol Éva, Fenesi László, Ferenczi Tamás, Fetzter Zoltán, Fiáth Géza, Fiáth Gézané, Ficzeré Mónika, Filák Attila, Fodor Gábor, Fodor Mihály, Földes Péter, Freller Mónika, Fritsch Ottó, Dr. Führer Ernő, Fülöp András, Fülöp Tamás, Fűr Tamás, Füredi László, Fűrné Kinsztler Anita, Füsü Balázs, Füstös Sándor,

Gaál György Antal, dr. Gaál Györgyné Botár Andrea, Gaest Gergely, Gál Imréné, Gál Károly, Gál László, Gál Sándor, Galamb Gábor, Galambos István, Gallai Richárd, Gáspár László, Geiszt Ferenc, Gelencsér Attila, Gelle Gábor, Dr. Gencsi László, Gencsi Zoltán, Gergác Páter, Gergál Sándor, Gergely Édua, Gerner Gábor, Gerner László, Gombai Gábor, Gombási Károly, Gordán Gábor, Göbölös Péter, Göde Tamás, Gödörházi Gábor, Gósi István, Grédics Szilárd, Greguss László Géza, Greiner József,

Ferenc, Horváth Gábor, Horváth István, Horváth István, Horváth József, Horváth József, Horváth László, Horváth László, Horváth Mihály, Dr. Horváthné Novák Mária, Horváth Péter Brúnó, Horváth Róbert, Horváth Szilárd, Horváth Tibor, Horváth Zoltán, Horváth Zoltán, Horváth Zsolt, Hován István Iván, Hőbör Árpád, Hutóczki László,

Iberpaker Gábor, Ihárosi Péter, Illés Gábor, Illés Péter, István Imre, Iványi Ákos,

Jagicza Attila, Jakabfi Ferenc, Jámor László, Janács Gergely, Janik Gergely, Jánosi Mária, Javós Zoltán, Józwiak Bernard, Juhász János, Juhász Lajos, Juhász Lenke, Juhász Pál, Dr. Jung László,

Kaczvinszki Tamás, Kádár Attila, Kaitz Zoltán, Káldi Lajos, Káldy József, Kálmán Miklós, Kámpel József, Kandi József, Karácsony László, Kárász Attila, Karba János, Kardos Bendegúz, Kárpáti



Gróf András, Gróf Jácint, Gulyás Andreea, Gulyás Gábor, Gulyás Lilla, Gulyás Péter, Guzsán Zsolt,

Gyergyák Lajos, Gyurcsik Attila,

Haidinger György, Hajdú András, Halápi Nándor István, Halápiné Kemény Zsuzsanna, Halász Tibor, Hancz Zoltán, Haraszi Gyula, Hári József, Hátz Csaba, Házi Ferenc, Hefler László, Hegedűs Andrea, Hegyi János, Heim Márton, dr. Hercegfalviné Demeter Erzsébet, Hidas Tibor, Hinkó Miklós, Hermann Antal, Hoffmann Pál, Holdampf Gyula, Homoki Mihály, Honti Zsolt, Horváth András, Horváth Attila, Horváth Barnabás, Horváth Béla dr. prof., Horváth Csaba, Horváth Ernő, Horváth Ernő, Horváth

Béla, Dr. Kárpáti László, Dr. Kárpátné Ugron Anikó, Kelemen Csaba, Kelemen Géza, Keresztes György, Kertész Kálmán, Keszi László, Király Attila, Király István, Király István, Kisgyörgy Sándor, Kis-prumik Ágnes, Kiss Béla, Kiss László, Kiss Levente, Kiss Tibor, Kisteleki Péter, Klenovics Anikó, Kluber Norbert (versenyző), Koczka Zoltán, Kocsis Gábor, Kocsis János, Kocsis László, Kocsis Mihály, Kocsis Tamás, Koleszár István, Kollár Gábor, Kolozsi Géza László, Kolozsvári Ákos, Komáromi Ferenc, Kontara László, Kónya Tamás, Koren Bence, Kóródi Sándor, Dr. Kosztka Miklós, Kovács András, Kovács Árpád, Kovács Endre, Kovács Ferenc, Kovács Gábor, Kovács József, Kovács László, Kovács Márton, Kovács Péter, Kovács Róbert,

Kovács Sándor, Kozák Gábor, Kozma Béláné Erzsike, Kozma Csaba, Kökény Gergely, Kökény István Károly, Köveskúti Zoltán, Krausz Vivien, Kreiner Roland, Kriskó András, Krójer Antal, Kroncker József, Kulcsárné Roth Matthaea, Kulicity Attila, Kun Margit, Kuslics István, Kutas Lajos, Kürti István,

Ladányi Roland, Lakatos Ferenc, Laki Balázs, Laki László, Lasancz János, László Diána, László Péter, Lázár Tamás, Liptai Gábor, Lomniczi Gergely, Lovász Ágnes, Lugosi Jenő, Lugossy Zoltán, Lukács István, Luzsi József,

Magyar József, Magyar Zoltán, Major László, Majoros Gábor, Majoros Richárd, Majoros Zsolt, Makra Zsuzsanna, Malgay Gyöngyi, Malgay Viktor, Marcsisin Tamás, Marth József, Márton Csaba, Márton Elemér, Martonosi Dániel, Máté Béla, Máté János, Meditz Andrea, Menoni Imre, Merczel István, Merkei Gábor, Mester Gézané, Mészáros György, Mészáros Zoltán, Mészely Attila, Mézes Gergely, Mihály László, Mihály Lászlóné, Mikó Zoltán, Mocz András, Mocz Bálint, Mocz Boldizsár Ádám, Moczné Szabó Erika, Mogyorósi Zsolt, Molnár József, Molnár László, Molnár Tamás, Molnár Tibor, Monostori Miklós, dr. Mózes Csaba, Möcsényi Miklós,

Nádas József, Nagy András, Nagy Attila, Nagy Csaba, Nagy Enikő, Nagy Igor, Nagy József, Nagy Lajos, Nagy László, Nagy Mátyás, Dr. Nagy Péter Zsolt, Nagy Richárd, Nagy Zoltán, Nagy Zsolt, Nagy Zsolt, Nánási Zsolt, Naszladi Géza, Nataša Rap, Németh Zoltán, Nemes Zoltán, Németh Béla, Németh Bence, Németh Imre, Németh József, Németh Sándor, Németh Sándor, Németh Tamás, Némethi Kálmán, dr. Neszményi Zsolt, Niszler József, Dr. Nógrádi György,

Nyúl Károly,

Ó Szabó Mihály, Ocsovai Zoltán, Olmosi Marianna, Orbán Tibor, Orbán Tibor, Ormos Balázs, Oroszi Sándor,

Őz Zoltán,

Pacsesz Attila, Pádár Gábor, Pál Lajos, Palaczki Gábor, Palák János Imre, Palánki Gábor, Palaticzky István, Pálhalmi János, Pálkás Ákos, Palkovics Zoltán, Pálmai István, Panyor Diána, Pap László, Pápa Zoltán, Pápai Gábor, Pápay Sándor, Páris István, Partos Kálmán ifj, Peller Csaba, Peszlen Roland József, Péter Krisztián, Dr. Pethő József, Petrik János,

Pintér Eszter, Pintér István, Pintér László, Pintér Ottó, Pintér Ottó, Piri Norbert, Plestyák Károly, Pocsai György, Pongrácz József, Popovics Mihály, Porkoláb Gábor, Pósan Zoltán, Puskás Lajos, Puskás Zoltán, Puss László, Pusztai Virág,

Rácz Károly, Rádi József, Rakovics Andree, Rakovics János, Reményfy Rita, Restás Gábor, Ripszám István, Rohonczy Adorján, Roma Árpád, Romhányi Emese, Rosta Gyula, Rosta Katalin, Ruborits Tamás, Ruppert Róbert, Ruzsics Balázs,

Sabján Gábor, Sajgó Ferenc, Sándor Zsolt, Dr. Sárhegyi Zoltán, Sári Zsolt, Dr. Sárvári János, Schiberna Endre, Schmidt Péter, Schmotzer András, Schmotzer Andrásné, Schmuck Melinda, Scholtz Péter, Schweighoffer Ottó, Sebestyén János, Selyem József, Dr. Semjén Zsolt, Sere Ferenc, Sereg Róbert, Dr. Seregi János, Seres Ferenc, Seresné Gyenes Tünde, Sillinger András, Simon Dávid, Simon György, Simon Norbert, Simon Sándor, Sipos József, Sipos László, Sipos Sándor, Dr. Solyomos Rezső, Somay Gergely, ifj. Somogyi József, Soós Norbert, Sovány Mihály, Spiegel Endre, Dr. Spingár Ferenc, Spingár Péter, Stáncz László, Štastný Gyula, Stelcz Norbert, Stíft László, Stubán Zoltán, ifj. Suhaj István, Sulyok Ferenc, Sütő Péter, Sütő Szabolcs, Svéda Gergely,

Szabó Ádám, Szabó András, Szabó Balázs, Szabó Endre, Szabó Ferenc, Szabó Gábor, Szabó Gergely László, Szabó József, Szabó László, Szabó Norbert, Szabó Péter, Szabó Szabolcs, Szabó Tibor József, Szakács Sándor, Szakácsi Béla, Szalacsi Árpád, Szalai Csaba, Szalai Gábor, Szalai Károly, Szamonek Zoltán, Szani Zsolt, Szarvas Ákos, Szász Mihály, Dr. Szávai Ferenc, Szedlák Tibor Gyula, Szegedi László, Szekán György, Székely Ró-

bert, Szekrényes Tamás, Dr. Szélesy Miklós, Szentesi Levente, Dr. Szép Tibor, Szi Benedek Sándor, Szi-Benedek József, Szigetközi Márton, Szily Attila, Szirmai Ernő, Szita Károly, Szokolovszki Géza, Szőke Péter, Szőlősi Attila (kísérő), Szőnyi János, Szuromi Károly, Szűcs Imre, Szűcsné Fias Mónika, Szűcs Attila,

Tajnai Róbert, Takács József, Takács Károly, Takács Péter, Tamás Márta, Tamás Sándor, Tamba Miklós, Tárczy Csaba, Tarjáni Antal, Dr. Tarján Lászlóné, Tasi Lilla, Tátrai Gábor, Tihanyi Gyula, Tinku Imre, Tischlér Diána, Dr. Tornyo-László Petra, Tóth Ádám, Tóth Ferenc, Tóth Gábor, Tóth János, Tóth Károly, Tóth Lajos, Tóth Patrícia, Tóth Péter, Tóth Zoltán, Tóth Zoltán, Tóthné Horváth Melinda, Tölgyfa Gábor, Török Gábor, Török Imre, Dr. Tövisfalvi Éva, Tőzsér András, Túri István, Túri Zsuzsanna,

Udvardi Annamária, Ugron Ákos Gábor, Urbán Pál,

Vajdáné Molnár Andrea, Varga Attila, Varga Attila, Varga Csaba, Varga Gyula, Varga Gyula, Varga Karola, Varga László, Varga László, Varga Péter, Varga Zoltán, Várhegyi Zsolt, Vaski László, Vaskó Ferenc, Vaspőri Ferenc, Vaspőri Lajos, Vaszari József, Vereczkey Márton, Veres Sándor, Veres Sándorné Bukta Margit, Vezse Péter, Vezsenyi Imre, Vilmányi Márton, Vincze Ferenc, Virág Ferenc, Virág István, Virágh Pál, Vissi Géza, Vízhányó László,

Wisnovszky Károly,

Zábráczki Zoltánné, Zambó Péter, Zarka György, Zétényi Zoltán,

Zsibók András, Zsoldos Csaba, Zsuppán Ernő.

